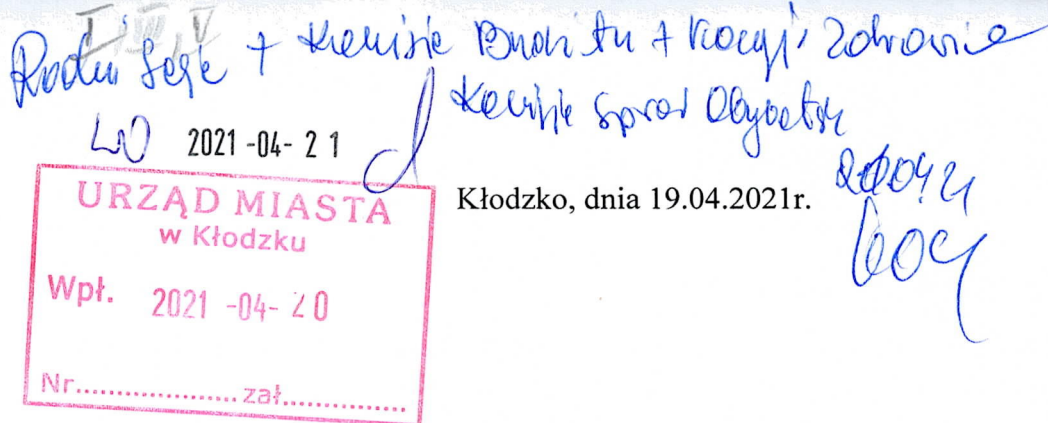

wptmsto 21.04.2021n
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W KŁODZKU
57-300 Kłodzko, ul. Wyspiańskiego 2d
tel./fax: (74) 867-37-56, (74) 867-72-17
(74) 865-83-65, (74) 865-43-00
NIP 883-103-72-92

ADM/060/.../21

Urząd Miasta w Kłodzku
pl. Bolesława Chrobrego 1
57-300, Kłodzko
Wpłynęło dn. 2021-04-20
Przyjęto przez: Agnieszka Rączkowska

L.dz.8760/2021

Sz.P.
Michał Piszko
Burmistrz Miasta Kłodzka

W odpowiedzi na pismo SBM I.0004.3.3.2021 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku przedkłada w załączeniu opracowany materiał w zakresie Sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za rok 2020, które będzie jednym z tematów wiodących na sesji Rady Miejskiej w Kłodzku.

Z poważaniem

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kłodzku
mgr Jolanta Leszko

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ ZA ROK 2020

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku
ul. Wyspiańskiego 2d
57-300 Kłodzko
tel./fax 74 865 43 00
e-mail: opskłodzko@vp.pl

WSTĘP.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku przedkłada sprawozdanie z działalności Ośrodka za rok 2020 oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Sprawozdanie zawiera także zakres informacji wynikających z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz realizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a także ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Działania Ośrodka w roku 2020 polegały przede wszystkim na wykorzystaniu wszystkich zasobów naszej jednostki w celu osiągnięcia w sposób sprawny i skuteczny celów pomocy społecznej z uwzględnieniem zasobów ludzkich, finansowych, informatycznych i fizycznych. Pozycja „wydatki” w budżecie Gminy na pomoc społeczną jest znaczna dlatego też ważne jest, aby prowadzić celową i planowaną politykę społeczną, która oparta jest przede wszystkim na posiadanych zasobach i związana z powierzonymi zadaniami. Udzielana pomoc oparta była na świadczeniach materialnych, niematerialnych oraz szeroko rozumianej pracy socjalnej. Ośrodek skutecznie i konsekwentnie rozbudowywał współpracę z podmiotami, partnerami – zarówno wśród instytucji jak i organizacji, przekładającą się m.in. na realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o formułę partnerstwa. Wydatkowanie środków pieniężnych na pomoc społeczną połączone było z aktywizacją i profilaktyką w celu ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego oraz marginalizacji społecznej.

Od marca 2020r., tut. Ośrodek stanął przed dodatkowymi wyzwaniami w zakresie organizacji pracy jak i konieczności udzielania dodatkowego wsparcia osobom lub rodzinom, które znalazły się w sytuacji stanu kryzysu związanego z rozpowszechnianiem się koronawirusa SARS-CoV-2. Sytuacja epidemiczna wymagała wprowadzenia ograniczeń i podjęcie zintensyfikowanych działań mających na celu zabezpieczenie i ochronę najbardziej narażonych na ryzyko zakażeń koronawirusem tj. osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych, w podeszłym wieku, osób bezdomnych oraz objęcie pomocą osób będących w kwarantannie domowej lub izolacji domowej, ale także zabezpieczenie pracowników Ośrodka wykonujących zadania pomocowe przy zachowaniu reguł bezpieczeństwa rekomendowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz wynikających z obowiązujących przepisów prawnych w zakresie stanu epidemicznego.

Działania pracowników z jednej strony skoncentrowane są na pomocy w rozwiązywaniu bieżących spraw życiowych i z drugiej strony na działaniach związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Niniejsze sprawozdanie jest również jednym z elementów monitoringu i ewaluacji strategicznych dokumentów miejskich polityki społecznej. W sprawozdaniu wskazano realizowane działania, wnioski i potrzeby w oparciu o Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Kłodzko na lata 2017-2022, Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Kłodzko na lata 2018-2020, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020.

Ośrodek Pomocy Społecznej w celu pełnej realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w swoich działaniach na rzecz osób najbardziej potrzebujących wykorzystał maksymalnie środki finansowe posiadane przez Gminę. Kierował się zasadą udzielania wszechstronnej i kompleksowej pomocy w warunkach stanu epidemii i rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

I. Świadczenia z pomocy społecznej

Pomoc społeczna i praca socjalna są społecznie tworzoną rzeczywistością stanowiącą część szerszego układu społeczno-kulturowego, który określa role pracownika socjalnego i klienta oraz formy pomocy.

I.1. Zasady udzielania pomocy.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego,
- może być także udzielana z urzędu,

oraz w związku z wprowadzonym stanem epidemii i przeciwdziałania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 na podstawie art. 15o ustawy z dnia 31.03.2020r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020r., poz. 568 ze zmianami).

Osoba lub rodzina może zgłosić się o przyznanie pomocy do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie).

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,

b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;

- mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie, w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, określonego w przepisach pomocy społecznej:

a) dla osoby samotnie gospodarującej – **701 zł.**,

b) dla osoby w rodzinie – **528 zł.** .

Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej, kwalifikujących się do pomocy z uwagi na kryterium dochodowe w większości z przypadków w 2020 roku podstawą do udzielenia pomocy było występowanie kilku okoliczności określonych poniżej.

L.p.	Kryterium dysfunkcji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	Ubóstwo	557	893
2	Bezdomność	28	28
3	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	11 5	49 29
4	Bezrobocie	303	511

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

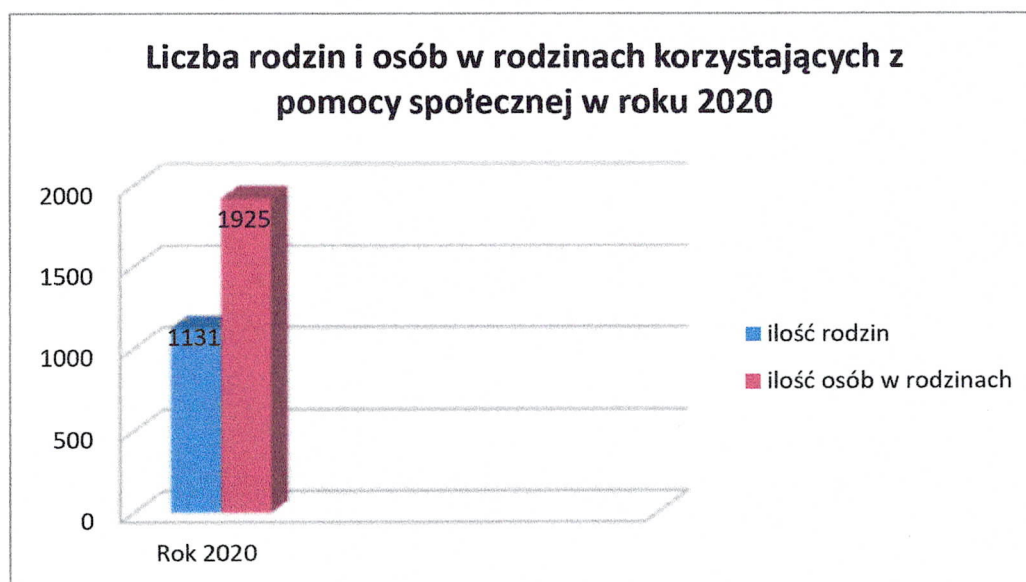
5	Niepełnosprawność	333	563
6	Długotrwała lub ciężka choroba	219	320
7	Bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: a) rodziny niepełne b) rodziny wielodzietne	94 73 42	368 222 230
8	Przemoc w rodzinie	49	147
9	Alkoholizm	26	30
10	Narkomania	1	1
11	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	9	9
12	Sytuacja kryzysowa	100	203
13	Zdarzenie losowe	1	1

Sporządzono na podstawie sprawozdania rocznego MPiPS opracowanego przez OPS w Kłodzku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w roku 2020 udzielił pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pomocy w postaci pracy socjalnej:

- **1131 rodzinom;**
- w tym **315 rodzinom** wyłącznie w postaci pracy socjalnej;
- łącznie w rodzinach, którym udzielono pomocy społecznej gospodarowało **1925 osób;**
- w tym zrealizowano 25 kontraktów socjalnych.

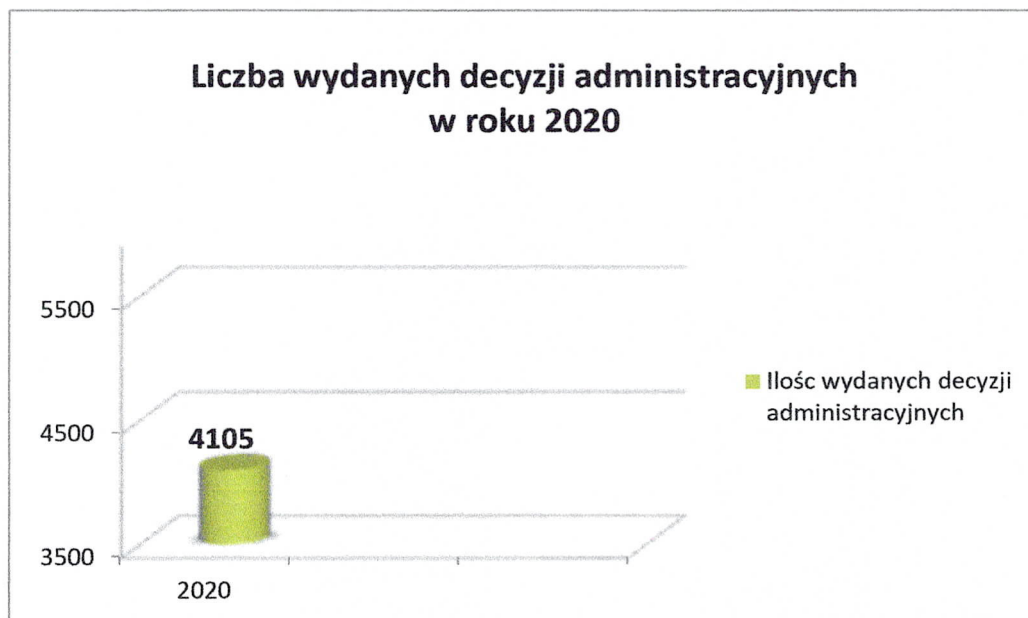
Poniższe zestawienie obrazuje ilość rodzin oraz liczbę osób wspólnie gospodarujących w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w roku 2020.

Źródło: Opracowanie własne.

Większość realizowanych świadczeń odbywa się w trybie administracyjnym – wymagającym wydania decyzji administracyjnej, na którą stronie przysługiwał tryb odwoławczy w ramach postępowania instancyjnego

Poniższe zestawienie obrazuje ilość wydanych decyzji administracyjnych w roku 2020, na podstawie których przyznawana i realizowana była pomoc.

Źródło: Opracowanie własne

Poniższe zestawienie w formie tabeli przedstawia ilość decyzji administracyjnych wydanych w sprawach dotyczących wyłącznie świadczeń z pomocy społecznej w roku 2020r. z podziałem na rodzaje świadczeń.

Rodzaj Świadczenia	Liczba
Pobyt w domu pomocy społecznej	61
Posiłki dla dzieci i młodzieży w okresie nauki w szkole	5
program wieloletni: Pomoc państwa w zakresie dożywiania - posiłek	134
program wieloletni: Pomoc państwa w zakresie dożywiania - świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasiłek celowy)	1 572
Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi - rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu	5
Usługi opiekuńcze - pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych	289
Zasiłek celowy	329
Zasiłek okresowy	1.449
Zasiłek stały	214
Zasiłki celowe na pokrycie kosztów zdarzenia losowego	2
Razem	4 060

W 2020r. wydano 22 decyzje odmowne. Odmowy dotyczyły:

- 5 decyzji – zasiłki celowe,
- 2 decyzje – zasiłki okresowe,

- 15 decyzji – zasiłki stałe.

Złożono w 2020r. 1 odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu w sprawie dot. zasiłku celowego na pokrycie strat spowodowanych zdarzeniem losowym. Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy decyzję Ośrodka Pomocy Społecznej.

I.2. Rodzaje i charakterystyka udzielanych świadczeń.

I.2.1. Ubezpieczenia zdrowotne.

Świadczenie to obejmuje zgłaszanie do ubezpieczenia i opłacania składek zdrowotnych, dających uprawnienia do korzystania ze świadczeń zdrowotnych za osoby nie mające uprawnień do ubezpieczenia, a pobierających zasiłki stałe bądź nie posiadające innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego.

Rok	Liczba osób	Liczba zapłaconych składek	Łączna wysokość (zł)
2020	181	1879	92 785

I.2.2. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z art. 2 ust 1 pkt 1 oraz art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo inne niż ubezpieczeni, osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono okoliczności, o której mowa w art. 12 tej ustawy, na zasadach i w zakresie określonym dla ubezpieczonych.

Dokumentem potwierdzającym w/wym. prawo jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo.

W związku z upoważnieniem przez Burmistrza Miasta Kłodzka do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku tut. Ośrodek prowadzi postępowania administracyjne w powyższych sprawach.

W 2020r. wydano 45 decyzji administracyjnych w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym:

- 44 decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 1 decyzja umarzająca postępowanie w sprawie potwierdzenia prawa z powodu wycofania wniosku.

Poza prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawach z zakresu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe z osobami zamieszkałymi, bądź posiadającymi ostatni meldunek poza Kłodzkiem, które nie posiadały ubezpieczenia natomiast znajdowały się w szpitalu w Kłodzku. Powyższe wywiady środowiskowe wraz ze zgromadzoną dokumentacją były przekazywane do Ośrodków zgodnych z miejscem zamieszkania świadczeniobiorców w celu wydania decyzji administracyjnej przez właściwą miejscowo jednostkę samorządową.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku prowadził postępowania administracyjne w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych m.in. w 14 przypadkach na wniosek placówek służby zdrowia.

I.3. Zadania zlecone.

I.3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w roku 2020 realizowane były w zakresie:

- a) rehabilitacja fizyczna i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu w zakresie nieobjętym przepisami ustawy z 27 sierpnia 2004r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – zgodnie z § 2 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.);
- b) zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych w wyjątkowych przypadkach, jeżeli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć, o których mowa w art. 7 ustawy z 19 sierpnia 1994r., o ochronie zdrowia psychicznego - zgodnie z § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość (zł)
2020	2	604	35 970

Podobnie, jak w latach ubiegłych, zadanie realizowane jest poprzez zatrudnienie na umowy zlecenia, osób posiadających określone przepisami prawa kwalifikacje do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowane są ze środków budżetu państwa.

W 2020r. dwoje dzieci korzystało z pomocy i wsparcia 3 specjalistów.

Zadanie wypełniane jest również w takiej samej formule w roku bieżącym.

Odpłatność rodzin za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze:

Rok	Liczba osób	Łączna wysokość (zł)
2020	2	3 967

I.3.2. Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Świadczenie to przysługuje opiekunowi (ustanowionemu przez sąd opiekuńczy) w przypadku gdy sąd opiekuńczy przyzna na jego żądanie stosowne wynagrodzenie okresowe albo jednorazowe. Świadczenie wypłacane jest przez tut. Ośrodek.

Wynagrodzenie to obliczone w stosunku miesięcznym nie może przekroczyć 1/10 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

z zysku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd zaś jego wypłata jest niezależna od spełnienia kryterium dochodowego z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Łączna wysokość (zł)
2020	2	48	3 360

Świadczenie na realizację wynagrodzenia finansowane jest z budżetu państwa. Gmina za pośrednictwem Ośrodka prowadzi postępowanie w tym zakresie.

I.4. Zadania własne Gminy

I.4.1. Zasiłek stały.

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały nie przysługuje osobie uprawnionej do renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz zasiłku dla opiekuna.

Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła **654 zł. mies.**, minimalna - **30 zł. miesięcznie**. Zasiłek wypłacany jest w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby (lub na osobę w rodzinie).

Zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących wypłacone w roku 2020:

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
2020	173	1 873	993 112

Zasiłki stałe dla osób pozostających w rodzinie wypłacone w roku 2020:

Rok	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
2020	32	325	103 916

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Łącznie zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących i osób pozostających w rodzinie wypłacone w roku 2020:

Rok	Łączna liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Łączna liczba świadczeń	Łączna kwota świadczeń (zł)
2020	205	2 198	1 097 028

I.4.2. Zasiłek okresowy.

Świadczenie to przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego, jeżeli dochód osoby lub rodziny ubiegającej się o ten rodzaj finansowego wsparcia jest niższy od kryterium dochodowego.

Kwotę zasiłku ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym a posiadanym dochodem, z tym że nie może być ona niższa niż 50% różnicy.

W części gwarantowanej zasiłek okresowy jest obligatoryjny i dotowany z budżetu państwa. Dolna granica tego świadczenia określona jest sztywno i wynosi **20,00 zł**, natomiast górna wysokość nie może przekraczać odpowiedniego kryterium dochodowego, ale może być od niej niższa.

W roku 2020 z pomocy w formie zasiłku okresowego skorzystało:

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
468	3 567	1 101 645	468	871

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku udzielił pomocy w formie zasiłku okresowego z powodów:

- **bezrobocie**

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
200	1 528	570 885	200	351

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

• dlugotrwałej choroby

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
37	237	73 836	37	49

• niepełnosprawności

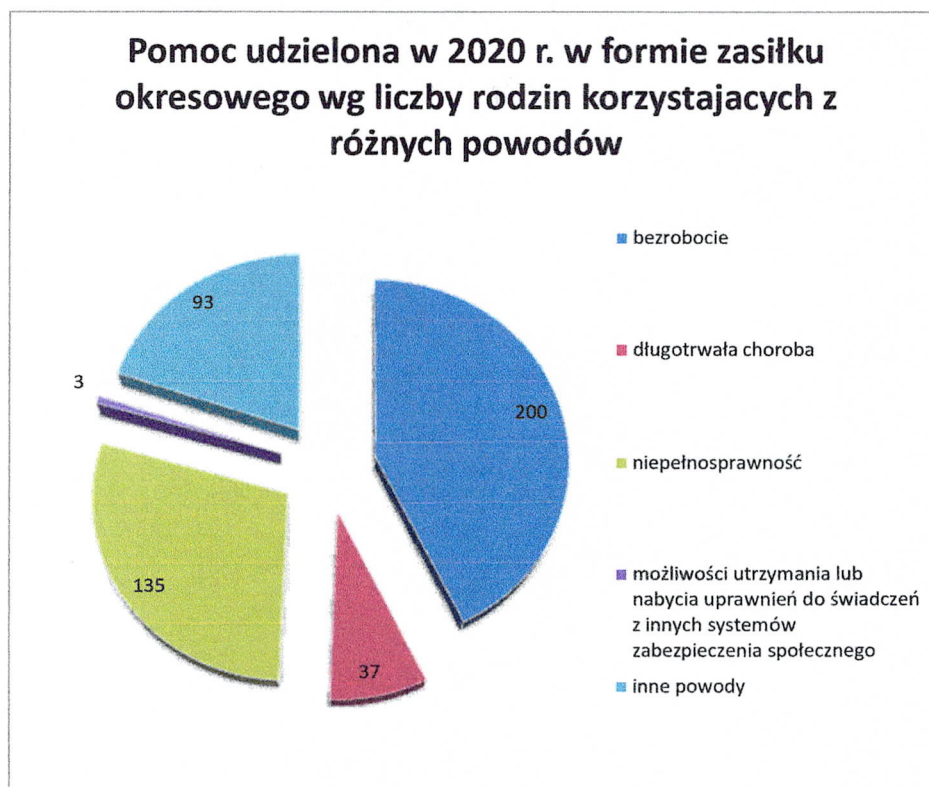
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
135	1 222	221 847	135	232

• możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
3	19	5 507	3	5

• z innych powodów

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
93	561	229 570	93	234

Źródło: Opracowanie własne

I.4.3. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy.

Może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw mieszkań, a także kosztów pogrzebu. Nie jest to zamknięty katalog potrzeb, jakie można zaspokoić poprzez przyznanie zasiłku celowego. Oceny, czy potrzeba o zaspokojenie której, ubiega się osoba lub rodzina, jest niezbędna dokonuje ośrodek pomocy społecznej w oparciu o wywiad środowiskowy.

Wysokość zasiłku celowego jest zależna od okoliczności sprawy, rodzaju zaspakajanej potrzeby i możliwości finansowych ośrodka.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany:

1. **specjalny zasiłek celowy** w wysokości nie przekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi;

2. zasiłek okresowy, zasiłek celowy lub pomoc rzeczowa pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku lub wydatków na pomoc rzeczową.

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. wydatkowano na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe łączną kwotę - **43.316 zł.**

Ośrodek Pomocy Społecznej zmierzając do zabezpieczenia przed skutkami zimy poczynawszy od października, a także w listopadzie i grudniu 2020 r. przyznawał pomoc w formie zasiłków celowych na zakup opału oraz zabezpieczenie potrzeb związanych z ogrzewaniem mieszkania. Na powyższą formę pomocy wydatkowano kwotę – **24.230 zł.**

W sytuacjach, gdy zachodziła obawa zmarnotrawienia środków, pomoc była odbierana w naturze bezpośrednio ze składu opałowego w obecności pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku. Nadmieniamy jednocześnie, iż każdego roku otrzymujemy na zasiłki celowe mniejsze kwoty niż planowane są przez OPS w budżecie.

I.4.4. Kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi postępowania administracyjne w sprawach umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W ramach w/wym. postępowań:

- kompletowano dokumenty niezbędne do umieszczenia w domu pomocy społecznej
- przeprowadzono wywiady środowiskowe u osób wymagających całodobowej opieki oraz pomocy w codziennym funkcjonowaniu - ubiegających się o skierowanie i umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej,
- przeprowadzono wywiady aktualizujące sytuację życiową osób oczekujących na umieszczenie w placówce,
- przeprowadzono wywiady aktualizujące sytuację życiową u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej,
- podpisano umowy z osobami zobowiązanymi do alimentacji.

Prowadzono szeroko rozumiane poradnictwo informacyjne:

- z zakresu kierowania i umieszczania osób wymagających całodobowej opieki w domach pomocy społecznej oraz zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w w/w placówkach,
- na temat zasad kierowania i umieszczania w zakładach opiekuńczo-leczniczych i innych placówkach całodobowej opieki,

Ponadto w związku z kompletowaniem dokumentów niezbędnych do skierowania do domu pomocy społecznej prowadzono ścisłą współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jak również ze szpitalami i zakładami opiekuńczo-leczniczymi, w których przebywały osoby wymagające umieszczenia w domach pomocy społecznej.

Z pomocy w formie pobytu w domu pomocy społecznej w 2020r. korzystało **27 osób**. Osoby przebywające w placówce ponoszą koszty swojego pobytu w wysokości 70% osiąganego dochodu. Kwoty te jednak nie pozwalają na pokrycie pełnych kosztów utrzymania. W pozostałym zakresie gmina, która skierowała swojego mieszkańca do domu pomocy społecznej jest zobowiązana do uregulowania pozostałej części należności.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

W 2020r. ze środków budżetu gminy przeznaczono kwotę – **875.781 zł.** na pokrycie kosztów pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej.

Działania pracowników Ośrodka dotyczące umieszczania w domu pomocy społecznej są wnikliwie analizowane. Umieszczenie w domu pomocy społecznej jest ostatecznością i zawsze poprzedzane jest oceną możliwości udzielania pomocy osobie potrzebującej w miejscu jej zamieszkania oraz zbadaniem jej sytuacji rodzinnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej kompletuje również dokumentację osób chorych na stwardnienie rozsiane celem skierowania do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku, ponadto pracownicy socjalni Ośrodka udzielają informacji dotyczącej ubiegania się o tę formę pomocy.

W 2020r. wydano skierowanie na turnus rehabilitacyjny do Krajowego Ośrodka Mieszkalno-Rehabilitacyjnego w Dąbku dla: 2 osób.

I.4.5. Usługi opiekuńcze.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie nie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w drodze decyzji administracyjnej przyznał usługi opiekuńcze:

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
102	27 810	592 353	95	109

Powyższe usługi w roku 2020 świadczyło Stowarzyszenie „PROMYK” Kłodzka Pomoc Społeczna, które zostało wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert.

Pełny koszt usług opiekuńczych w roku 2020 wynosił **21,30 zł** za jedną godzinę.

W ramach odpłatności ponoszonej przez osoby korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych, do budżetu gminy za pośrednictwem OPS w 2020r. odprowadzono kwotę – **105.625 zł.**

Uchwałą Nr XXIII/190/2016 z dnia 20 maja 2016r. Rada Miejska w Kłodzku określiła nowe szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi specjalistyczne.

I.4.6. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym.

Realizacja zadania obowiązkowego gminy odbywa się na podstawie ogłoszonego w grudniu 2019r. otwartego konkursu ofert i wyłonieniu na realizację zadania polegającego na prowadzeniu w 2020r. Noclegowni dla bezdomnych mężczyzn z terenu miasta Kłodzka - Koło Kłodzkie Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta.

Noclegownia funkcjonowała przez cały rok. Pierwotnie zakładaliśmy, że w okresie od 1 maja do 31 sierpnia, ze schronienia będzie można skorzystać w formie noclegu i dodatkowo w celu załatwiania bieżących spraw w ciągu 2 godzin dziennie, natomiast w pozostałych miesiącach (od września do kwietnia) noclegownia miała być czynna całodobowo.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Jednak ogłoszony w marcu 2020r. stan epidemii i wprowadzone ograniczenia związane z możliwością przebywania w przestrzeni publicznej spowodowały konieczność przedłużenia funkcjonowania noclegowni, jako placówki całodobowej do 31 maja 2020r. W efekcie w kwietniu 2020r. podpisano aneks do umowy powierzającej prowadzenie Noclegowni w zakresie objęcia funkcjonowaniem całodobowym również w maju oraz podwyższenia kosztów dotacji o kwotę 3.400 zł.(łącznie do wysokości 153.300 zł.).

Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
21	3 616	153 300

W związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa zachodziła konieczność przy współpracy z Kołem Kłodzkim Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta wprowadzenia szczególnego nadzoru nad osobami bezdomnymi w zakresie:

- ograniczenia przemieszczania się osób bezdomnych,
- zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających w placówce,
- wyodrębnienie miejsca dla osoby bezdomnej, która jest w przestrzeni publicznej i oczekuje na przyjęcie do noclegowni (miejsce wyodrębniono na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Kłodzku) w celu odbycia kwarantanny,
- wprowadzenie i bezwzględne przestrzeganie reżimu sanitarnego przez osoby przebywające w noclegowni oraz opiekunów,
- wdrożenie zasad higieny wszelkich powierzchni, sprzętu i wyposażenie placówki,
- przekazywanie za pośrednictwem pracowników Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta wszelkich wytycznych związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się COVID-19

Poza pokrywaniem kosztów prowadzenia noclegowni, zawarte były w 2020r. 2 umowy o udostępnienie miejsc noclegowych z: Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Wrocławskie oraz Kołem w Świdnicy dla 1 kobiety i 1 mężczyzny, który z uwagi na stan zdrowia musiał przebywać w Schronisku we Wrocławiu.

Pomocy w tej formie udzielono 2 osobom, a koszty z tym związane wyniosły – **14.854 zł.**

I.4.7. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”.

Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” obowiązuje od 1 stycznia 2019r. przyjętym do realizacji Uchwałą Rady Ministrów na lata 2019-2023 (MP z 2018r., poz. 1007). Program ten zastąpił poprzedni (obowiązujący do 31 grudnia 2018r.) rządowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Podobnie, jak poprzedni, ma na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin lub grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Przyjęcie do realizacji nowego programu skutkowało podjęciem przez Radę Miejską w Kłodzką uchwały nr LX/470/2018 z dnia 30.10.2018r. podwyższającej kryteria dochodowe uprawniające do pomocy w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz ustalającej zasady zwrotu wydatków na posiłek i świadczenie rzeczowe dla osób objętych programem.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Zadaniem Programu jest:

- wspierania gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- rozwoju w gminach bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży,
- poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia osób i rodzin,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych,
- wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z rodzin o niskich dochodach.

Pomoc w ramach programu może być świadczona w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Rok	Łączne wydatki w zł	Środki własne z budżetu Gminy w zł	Dotacja z budżetu państwa w zł	Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem w zł
2020	923 612	341 990	581 622	1 021

Udział środków finansowych na realizację Programu stanowił: ok.63% dotacja z budżetu państwa i 37% wkład własny Gminy.

Program realizowany był poprzez udzielanie pomocy w formie gorącego posiłku w lokalu prowadzonym przez realizatora zadania, opłacanie dzieciom obiadów w szkołach i przedszkolach oraz udzielanie pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności.

I.4.7.1. Zapewnienie gorącego posiłku

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobie, która nie może go sobie sama zapewnić. Finansowanie tego zadania w całości odbywało się ze środków gminnych i stanowiło wkład własny gminy w realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Ogółem liczba osób objętych pomocą	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	Ilość wydanych posiłków w skali roku 2019	Koszt w zł.
39	2	1	36	4 941	18 282

Przedmiotowe zadanie realizowane było poprzez wydawanie gorącego posiłku w lokalu podmiotu realizującego zadanie, którym było Stowarzyszenie PROMYK Kłodzka Pomoc Społeczna. Posiłki wydawane były sześć dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty. Cena jednego posiłku wynosiła 3,70 zł.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Podstawowym zadaniem udzielenia wsparcia w takiej formie było ograniczenie zjawiska niedożywienia poprzez zapewnienie gorącego posiłku osobom i rodzinom korzystającym z pomocy społecznej.

I.4.7.2. Pomoc dla dzieci w formie zapewnienia obiadu w stołówkach szkolnych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku stara się kompleksowo zabezpieczyć pomoc w formie pełnowartościowych obiadów w stołówkach szkolnych dla dzieci i młodzieży oraz promować wśród nich właściwe nawyki żywieniowe.

Pomoc dla dzieci i młodzieży w formie pełnego obiadu w stołówkach szkolnych:

Ogółem liczba dzieci objętych pomocą	Dzieci do 7 roku życia	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	Liczba wydanych posiłków w 2020r.	Koszt w zł.
51	13	38	1 889	10 114

W związku z ogłoszonym stanem epidemii i zdalną nauką dzieci, w poszczególnych okresach roku, pomoc udzielana dzieciom w formie obiadów była zamieniana na zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup żywności.

Wprowadzenie do katalogu form wsparcia nowego świadczenia, jakim było świadczenie wychowawcze realizowane w ramach programu „Rodzina 500+” wpłynęło bardzo pozytywnie na łagodzenie problemu niedożywienia wśród dzieci i młodzieży.

Zauważamy coraz mniejszą potrzebę ingerowania w tę sferę życia codziennego. Rodziny posiadając większe środki finansowe, częściej są w stanie samodzielnie realizować swoje potrzeby w tym zakresie.

I.4.7.3. Zasiłek celowy na zakup żywności.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zabezpieczał także najuboższe rodziny m.in. w formie zasiłków celowych na żywność w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W sytuacji, jeżeli stan zdrowia wymagał stosowania specjalnej diety i stanowił przeciwwskazania do korzystania ze zbiorowego żywienia, rodziny otrzymywały środki finansowe na zakup żywności w celu samodzielnego przygotowania posiłków zgodnych z zaleceniem lekarskim. Ponadto wprowadzenie nauki zdalnej dzieci i młodzieży spowodowało konieczność uruchomienie pomocy w formie zasiłku celowego zamiast pomocy w formie obiadów w szkole.

W okresie od 1 stycznia 2020r. do 31 grudnia 2020r. w ramach programu, z pomocy w formie zasiłku na zakup żywności skorzystały **525 rodziny** w których było **999 osób** uprawnionych na podstawie decyzji administracyjnej do tego świadczenia. W powyższym okresie na tę formę pomocy wydatkowano kwotę **895.216 zł.**, z tego ze środków własnych gminy - **313.594 zł**, z dotacji celowej z budżetu państwa - **581.622 zł**.

I.4.8. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

Obowiązkowym zadaniem gminy jest sprawienie pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

W roku 2020 Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku pokrył koszty sprawienia 5 pogrzebów na łączną kwotę **10.798 zł.** dla osób, które nie posiadały uprawnień do zasiłku pogrzebowego.

I.4.9. Przyznanie pomocy doraźnej w postaci jednego gorącego posiłku dziennie w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową.

Ogłoszenie stanu epidemii i związane z tym obostrzenia wynikające m.in. z obowiązku odbycia kwarantanny, spowodowały konieczność udzielenia doraźnego wsparcia osobom, które nie miały możliwości samodzielnej realizacji swoich potrzeb w formie gorącego posiłku oraz w formie rzeczowej w postaci produktów żywnościowych. Zgodnie z Rekomendacjami Wojewody Dolnośląskiego dotyczących rozprzestrzeniania się koronawirusa pracownicy Ośrodka podjęli działania pomocowe w zakresie zabezpieczenia pomocy w formie posiłków lub produktów żywnościowych wraz z dowozem. Przyznanie pomocy w tej formie odbywało się w trybie nadzwyczajnym bowiem nie wymagało przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W celu udzielenia takiego wsparcia podpisano 26 marca 2020r. umowę z firmą „OBIADODOMEK” BAR MLECZNY - Kłodzko, ul. Rodzinna 83 na przygotowanie i dostarczenie osobom potrzebującym gorącego posiłku. Koszt przygotowania 1 posiłku wynosi – 12,96 zł. natomiast koszt dostarczenia posiłku wynosi – 2 zł. W przypadku jeżeli kilka posiłków jest dostarczanych pod ten sam adres zamieszkania, koszty dostawy wynoszą wówczas 2 zł. niezależnie od liczby dostarczonych posiłków. Umowa została zawarta na czas obowiązywania stanu epidemii i w roku bieżącym jest nadal realizowana.

W 2020r. 203 osobom ze 103 rodzin przyznano pomoc w formie przygotowania i dostarczenia gorącego posiłku. Łącznie wydano 2.147 posiłków na kwotę – 29.824 zł.

Ponadto 4 rodzinom łącznie przygotowano 10 paczek z produktami żywnościowymi o łącznej wartości 856 zł.

I.5. Łączne wydatki na pomoc społeczną, świadczenia rodzinne, wychowawcze i świadczenie „Dobry Start” w roku 2020.

Lp.	Rodzaj zadania	Źródło finansowania		Łączne wydatki w zł
		środki własne gminy w zł.	dotacja z budżetu państwa w zł	
1.	Świadczenia z pomocy społecznej	2.979.776,30	3.072.455,33	6.052.231,63
2.	Funkcjonowanie OPS	1.554.432,86	612.345,00	2.166.777,86
3.	EFS	0,00	28.929,23	28.929,23
4.	Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	61.696,00	3.400,00	65.096,00

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

5.	Świadczenia rodzinne i FA	0,00	8.965.041,92	8.965.041,92
6.	Karta Dużej Rodziny	0,00	460,22	460,22
7.	Świadczenia wychowawcze	0,00	21.444.773,77	21.444.773,77
8.	Program „Wspieraj Seniora	754,47	3.017,89	3.772,36
9.	Świadczenie „Dobry start”	0,00	746.068,36	746.068,36
10.	Ochrona Zdrowia	0,00	4.697,44	4.697,44
11.	Łącznie	4.596.659,63	34.881.189,16	39.477.848,79

I.6. Wykonanie dochodów własnych za rok 2020.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie wykonania dochodów własnych za rok 2020.

LP	Wyszczególnienie	Wykonanie 31.12.2020r. na
1	Fundusz alimentacyjny od komornika	64.704,70
2	Zaliczka alimentacyjna od komornika	22.321,82
3	Odpłatność za wydanie duplikatu Karty Dużej Rodziny	0,49
4	Wynajem pomieszczeń i parkingu	46.099,61
5	Odpłatność za media podmiotów wynajmujących pomieszczenia w budynku OPS	21.149,99
6	Odpłatność za zwykłe usługi opiekuńcze	105.624,51
7	Odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze	198,36
8.	Zwrot zasiłku celowego na żywność	450,00
9.	Odpłatność z pobyt w domach pomocy społecznej	860,00
10.	OGÓŁEM DOCHODY WŁASNE	261.409,48

Łączna wysokość środków finansowych przekazanych w 2020r. na dochody Gminy, pomimo zwiększenia w XII 2020 planu dochodów o 61.000 zł., przekroczyła plan w tym zakresie o kwotę – 36.909,48 zł.

I.7. Świadczenia niepieniężne: poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, praca socjalna.

I.7.1. Poradnictwo specjalistyczne.

1. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.
2. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.
3. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.
4. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Każdy rodzaj poradnictwa dodatkowo dotyczył sytuacji związanej z przeciwdziałaniem rozpowszechniania się koronawirusa i sposobów postępowania w sytuacjach epidemii.

I.7.2. Interwencja kryzysowa.

Interwencja kryzysowa stanowi zespół działań interdyscyplinarnych podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

W tym zakresie przeprowadzono wiele rozmów z osobami poddanymi kwarantannie domowej lub izolacji domowej w związku z podejrzeniem zakażenia lub zakażeniem się wirusem SARS-CoV-2. Rozmowy prowadzono również z innymi mieszkańcami naszego miasta, którzy znaleźli się w sytuacji kryzysowej związanej z epidemią. Osoby kierowane były również do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kłodzku celem otrzymania wsparcia psychologicznego.

Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód

I.7.3. Praca socjalna.

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest praca socjalna, która polega na pomocy i wspieraniu rodzin w przezwyciężaniu ich trudnej sytuacji wykorzystując wszelkie ich zasoby i tkwiący w nich potencjał. Ważne jest tworzenie warunków sprzyjających w odzyskiwaniu samodzielności klienta.

To profesjonalna pomoc w kierunku przywrócenia lub wzmocnienia zdolności adresatów pomocy, świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, rozwinięcia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ponadto praca socjalna prowadzona jest z lokalną społecznością. Jej celem jest zapewnienie współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna sprowadza się do opracowania diagnozy społecznej, wypracowania właściwych i skutecznych form pomocy, podejmowania działań mających na celu

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

eliminowanie lub ograniczanie przyczyn niewydolności finansowej, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób i rodzin.

Praca socjalna to także szeroko rozumiane poradnictwo, rzecznictwo, budowanie systemów wsparcia, które w czasie epidemii było ważnym elementem naszej pracy.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Ilość rodzin, którym została udzielona pomoc w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej zewidencjonowana została w systemie informatycznym:

Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne	85	172
Interwencja kryzysowa	117	249
Praca socjalna	1131	1925

II. Świadczenia rodzinne i świadczenia wychowawcze

Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych oraz związane z wypłacaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego i podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Od 1 kwietnia 2016r. nowym zadaniem realizowanym przez Ośrodek jest przyznawanie i wypłacanie świadczenia wychowawczego (program Rodzina 500+) na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W 2019r. program został zmodyfikowany poprzez objęcie wsparciem wszystkich dzieci do 18 roku życia – niezależnie od sytuacji finansowej.

Natomiast w 2018r. rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków rządowego programu „Dobry start”, wprowadzono nowy rodzaj wsparcia adresowany do rodzin z dziećmi w wieku szkolnym w formie jednorazowego świadczenia w wysokości 300 zł. na dziecko (300+). Program ten był kontynuowany także w 2020r.

Dla prawidłowego funkcjonowania rodziny ważne jest, aby miała ona zapewnione odpowiednie warunki bytowe, w szczególności dochód pozwalający zaspokoić co najmniej podstawowe potrzeby.

Jedną z istotnych form wsparcia dla rodzin jest system wsparcia finansowego. Wsparcie to realizowane jest przede wszystkim przez system świadczeń rodzinnych, który stanowi podstawowy instrument polityki rodzinnej, a od niedawna również poprzez świadczenia wychowawcze.

Zadania te mają na celu zabezpieczenie finansowe rodzin z dziećmi i osób niepełnosprawnych w celu prawidłowego wypełniania funkcji rodzinnych, w szczególności prokreacyjnej, opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej.

II.1. Charakterystyka świadczeń rodzinnych

System świadczeń rodzinnych kierowany jest nie tylko do rodzin najuboższych ale także do rodzin średnio zamożnych. W tym miejscu należy podkreślić wyraźną odrębność systemu świadczeń rodzinnych od systemu pomocy społecznej, aczkolwiek oba te systemy są ze sobą

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

powiązane i łącznie odzwierciedlają przyjęty przez państwo zakres świadczeń socjalnych. Różnią je jednak: cel, kryteria dostępu, charakter świadczeń.

Większość świadczeń rodzinnych oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przyznawane są na okres zasiłkowy. Okres zasiłkowy dot. świadczeń rodzinnych rozpoczyna się w listopadzie danego roku, a kończy w październiku roku następnego, natomiast okres zasiłkowy dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego rozpoczyna się w październiku danego roku, a kończy we wrześniu roku następnego.

Jedynie pomoc udzielana w formie zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka przyznawana jest niezależnie od ustanowionych okresów świadczeniowych tj. z chwilą złożenia wniosku.

Ustawodawca dostrzegając potrzebę większego wsparcia rodzin z dziećmi, znowelizował obowiązujące przepisy. Wprowadzając mechanizm wyliczania dochodu „złotówka za złotówkę”, umożliwiono przyznanie świadczeń rodzinnych także tym rodzinom, które w niewielkim stopniu przekraczają ustalone kryteria dochodowe. W takim przypadku pomniejsza się wysokość wypłacanego świadczenia o kwotę przekraczającą kryterium ustawowe.

Kolejnym pozytywnym rozstrzygnięciem jest nowy rodzaj wsparcia, jakim jest świadczenie rodzicielskie, adresowane do rodzin, w których urodziło się dziecko. Pomoc ta pozwala na realizację niezbędnych potrzeb życiowych matki i dziecka w okresie pierwszych 12-tu miesięcy i daje szansę na sprawowanie pełnej opieki nad dzieckiem w sytuacji braku zasiłku macierzyńskiego.

Większość świadczeniobiorców zgłasza się z wnioskami w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń w okresie od VIII do XII, co powoduje znaczące spiętrzenie pracy w Dziale Świadczeń w tym okresie.

W pozostałych miesiącach, wnioski przyjmowane są w mniejszych ilościach i z reguły ograniczają się do świadczeń niezależnych od okresu zasiłkowego (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie) i przypadków, kiedy np. zmieniła się sytuacja rodzinna, czy dochodowa, bądź wnioskodawcy otrzymali orzeczenie o niepełnosprawności.

Prawo do świadczeń rodzinnych (poza zasiłkiem pielęgnacyjnym, świadczeniem rodzicielskim i świadczeniem pielęgnacyjnym) oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, uwarunkowane jest sytuacją finansową. Zasiłek dla opiekuna pobierany jest niezależnie od sytuacji finansowej.

Świadczenia rodzinne przysługują osobom, jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko z orzeczoną niepełnosprawnością, to kryterium uprawniające do świadczeń wzrasta do kwoty 764 zł.

Od 2013r. obowiązuje również kryterium uprawniające do pobierania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się żywego dziecka. Jest ono znacząco wyższe od kryterium do zasiłków rodzinnych i wynosi 1922 zł. w przeliczeniu na osobę w rodzinie i nie uległo zmianie.

Wysokości zasiłku rodzinnego w 2020r. nie ulegały zmianie i wynosiły odpowiednio:

- **95 zł.** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- **124 zł.** na dziecko w wieku od 5 do 18 roku życia,
- **135 zł.** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego, przysługuje w przypadku osiągnięcia dochodu, który nie przekracza określonego w ustawie kryterium dochodowego. W okresie od stycznia do września 2020r. była to kwota 800 zł. w przeliczeniu na osobę w rodzinie, natomiast od października 2020r. jest to kwota 900 zł.

Ponadto ustawodawca dostrzegł potrzebę wprowadzenia zmian w procedurze ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego związanych z rozszerzeniem możliwości przyznania prawa do świadczenia nawet po przekroczeniu kryterium ustawowego. Podobnie jak w przypadku świadczeń rodzinnych, zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” pozwala na przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie w kwocie zasądzonych alimentów, ale pomniejszonej o kwotę, jaką przekroczone zostało kryterium dochodowe. Sytuacja ta pozwala na objęcie takim wsparciem większej liczby dzieci zwłaszcza w kontekście poprawiającej się sytuacji finansowej rodzin związanej z systematycznym podwyższaniem najniższego wynagrodzenia.

W obecnym okresie zasiłkowym (2020/2021) rokiem bazowym, z którego bada się sytuację finansową rodziny jest rok 2019, chyba że sytuacja zawodowa członków rodziny uległa zmianie i mamy do czynienia z utratą, bądź uzyskaniem dochodu w rozumieniu przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wówczas niezbędne jest szczegółowe przeanalizowanie sytuacji zawodowej i potwierdzenie jej stosownymi dokumentami, od dnia zmiany do dnia złożenia wniosku.

Od kilku lat obowiązuje również uproszczona dla wnioskodawców procedura ubiegania się o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Wnioskodawcy są zobligowani do złożenia wniosku natomiast Ośrodek w przypadku, kiedy nie występuje utrata lub uzyskanie dochodu, samodzielnie pozyskuje dane z ewidencji pesel, Ministerstwa Finansów i ZUS.

II.2. Rodzaje świadczeń rodzinnych

II.2.1. Zasiłek rodzinny:

Jest podstawowym świadczeniem rodzinnym, uzależnionym od wieku dziecka, ewentualnego kontynuowania nauki i dochodu rodziny. Do zasiłku rodzinnego przysługują następujące dodatki:

- z tytułu urodzenia dziecka,
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- na pokrycie kosztów dojazdu lub zamieszkania dziecka w miejscowości, gdzie znajduje się siedziba szkoły,
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka.

Przysługuje osobie uprawnionej na dziecko do ukończenia 18 roku życia, bądź 21 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub 24 jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się jednocześnie orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny przysługuje także osobie uczącej się w wieku do ukończenia 24 roku życia (oznacza to osobę pełnoletnią uczącą się w szkole lub szkole wyższej, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub zasądzeniem od rodziców na jej rzecz alimentów).

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny	1.170.486,-	10.339

II.2.2. Dodatki do zasiłku rodzinnego:

z tytułu urodzenia dziecka:

przysługuje matce, ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka do czasu ukończenia przez dziecko 1 roku życia. Świadczenie ma charakter jednorazowy i jego pełna wysokość wynosi 1.000 zł. na dziecko.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania prawa do tego świadczenie jest przedstawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego fakt pozostawania przez matkę dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10-go tygodnia ciąży do dnia porodu.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych Świadczeń
	Dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	41.100,-	41

z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, przebywającemu na urlopie wychowawczym. Świadczenie wynosi 400 zł. mies. i przyznawane jest na okres 24 miesiące lub 36 miesięcy, jeżeli sprawowana jest opieka nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu lub 72 m-cy w przypadku opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli osoba uprawniona, podjęła lub kontynuuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w czasie urlopu wychowawczego uniemożliwiającą sprawowanie bezpośredniej opieki nad dzieckiem, korzysta w okresie przebywania na urlopie wychowawczym z zasiłku macierzyńskiego lub dziecko przebywa w placówce zapewniającej całodobową opiekę i korzysta z tej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	83.578,-	230

z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

świadczenie należne osobie samotnie wychowującej dziecko, która nie posiada zasądzonych świadczeń alimentacyjnych od drugiego z rodziców, ponieważ drugi rodzic nie żyje, jest nieznany, bądź powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone. Wysokość świadczenia wynosił 193 zł. na dziecko, jednak nie więcej niż 386 zł. na wszystkie dzieci lub 273 zł. i odpowiednio 546zł. na dzieci, które legitymują się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	220.091,-	1.128

z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

świadczenie przysługuje na trzecie i kolejne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego. Świadczenie w pełnej wysokości wynosi 95 zł. mies. na dziecko.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	146.295,-	1.579

z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:

prawo do świadczenia posiadają dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, bądź orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość świadczenia w pełnej kwocie wynosi 90 zł. mies. na dziecko w wieku do 5 roku życia oraz 110 zł. mies. na dziecko powyżej 5 roku życia.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	113.346,-	1.103

z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

przysługuje dzieciom rozpoczynającym rok szkolny lub obowiązkowe przygotowanie przedszkolne i ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Świadczenie ma charakter jednorazowy, a jego pełna wysokość wynosi 100zł. na dziecko.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	58.509,-	1.015

z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:

– na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły: świadczenie należne dzieciom kontynuującym naukę w szkole ponadgimnazjalnej mającej swoją siedzibę poza miejscowością zamieszkania dziecka. Świadczenie wypłacane jest przez 10 miesięcy - w okresie od IX do VI roku następnego w wysokości 69 zł. mies. na dziecko,

– na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w bursie szkolnej lub internacie w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej. Świadczenie przysługuje również uczniom kontynuującym naukę w zakresie szkoły podstawowej lub gimnazjum, jeżeli legitymują się orzeczeniem o niepełnosprawności. Dodatek wypłacany był

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

przez 10 miesięcy w okresie od IX do VI roku następnego w wysokości 113 zł. mies. na dziecko

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	10.165,-	118

II.2.3. Świadczenie pielęgnacyjne:

Świadczenie przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu lub innej osobie zobowiązanej do alimentacji z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub możliwości podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania osobistej i bezpośredniej opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem. Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane jest na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub bezterminowo, jeżeli osoba posiada niepełnosprawność orzeczoną na stałe. Jest to świadczenie wypłacane niezależnie od sytuacji finansowej rodziny. W 2020r. wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła - 1.830 zł. miesięcznie natomiast od 1 stycznia 2021r. wynosi – 1.971 zł. miesięcznie.

Osoba wymagająca opieki musi posiadać orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności wraz ze wskazaniem dot. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (dot. dzieci do ukończenia 16 roku życia).

Z uwagi na ogłoszony stan epidemii, ustawodawca wprowadził zapis przedłużający z mocy prawa ważność orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności do czasu upływu 60 dni od dnia odwołania stanu epidemii – jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia. Oznacza to, że osoby, którym upłynął po 8 marca 2020r. termin ważności orzeczenia o niepełnosprawności nie muszą niezwłocznie stawać na komisję lekarską. Mogą poczekać ze względów bezpieczeństwa na odwołanie stanu epidemii i dopiero wówczas kompletować dokumenty i ubiegać się o nowe orzeczenie – bez obawy, że pozostaną bez środków do życia. Wszystkie decyzje przyznające świadczenie pielęgnacyjne, które utraciły swoją ważność z powodu upływu terminu ważności orzeczenia o niepełnosprawności zostały przedłużone po zweryfikowaniu czy wnioskodawcy nadal spełniają warunki do pobierania świadczenia. Taki sam mechanizm obowiązuje w przypadku przedłużania terminu ważności innych decyzji uzależnionych od orzeczenia o niepełnosprawności tj. zasiłku pielęgnacyjnego i specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Z tytułu pobieranego świadczenia może być opłacana składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Świadczenie pielęgnacyjne	2.957.925,-	1.634

II.2.4. Zasiłek dla opiekuna:

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r. uznał za niekonstytucyjne przepisy odbierające od lipca 2013r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego osobom opiekującym się dorosłym niepełnosprawnym członkiem rodziny i zobowiązał ustawodawcę do wprowadzenia odpowiednich zmian prawnych w tym zakresie. Konsekwencją tego jest ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, która weszła w życie w dniu 15 maja 2014r.

Na jej mocy wszystkim osobom, które pozbawiono prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (na skutek niekonstytucyjnego przepisu), przyznano zasiłek dla opiekuna z wyrównaniem od 1 lipca 2013r. W 2020r. wysokość zasiłku nie uległa zmianie – nadal wynosił 620 zł.mies. Uprawnienia do zasiłku dla opiekuna przysługują ściśle określonej grupie osób.

W 2020r. średnio miesięcznie świadczenie wypłacane było 2 osobom sprawującym opiekę nad niepełnosprawnym członkiem swojej rodziny.

Osoby te posiadają prawo do zasiłku tak długo jak będą sprawowały opiekę, niezależnie od swojej sytuacji finansowej. Warunkiem niezbędnym, jest przeprowadzanie przez pracownika socjalnego co 6 m-cy aktualizacji wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Z tytułu pobieranego zasiłku może być opłacana składka na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w złotych	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek dla opiekuna	15.500,-	25

II.2.5. Specjalny zasiłek opiekuńczy:

Jest formą wsparcia adresowaną głównie do osób, które opiekują się dorosłym niepełnosprawnym członkiem swojej rodziny i nie pobierały wcześniej świadczenia pielęgnacyjnego, a zatem nie są objęte orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego i pomocą w formie zasiłku dla opiekuna.

Podobnie, jak w przypadku zasiłku dla opiekuna, osoba wymagająca opieki musi legitymować się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatkowo jeszcze wprowadzono kryterium finansowe, a mianowicie dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie (zarówno sprawującej opiekę, jak też wymagającej opieki) nie może przewyższać kwoty 764 zł.

Kolejnym warunkiem ustalenia prawa do świadczenia jest wcześniejsze przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania, potwierdzającego spełnienie niezbędnych okoliczności oraz jego aktualizowanie co 6 m-cy.

Specjalny zasiłek opiekuńczy wynosił w 2020r. 620 zł. mies. i przyznawany jest na okres zasiłkowy, chyba że orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności zostało wydane na krótszy okres.

Z tytułu pobieranego specjalnego zasiłku opiekuńczego może być opłacana składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w złotych	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	31.000,-	50

II.2.6. Zasiłek pielęgnacyjny:

Przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia osobie niepełnosprawnej, opieki i pomocy innej osoby. Uprawnienia do zasiłku posiadają: dzieci niepełnosprawne, osoby z orzeczoną znaczną niepełnosprawnością, osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia oraz osoby, które ukończyły 75 rok życia – niezależnie od dochodu. Wysokość świadczenia w 2020r. wynosiła 215,84 zł. mies.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje osobom, które posiadają uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	1.771.406,-	8.213

II.2.7. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne:

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna, niepodlegające ubezpieczeniom z innych tytułów, opłacana jest składka na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Składka na ubezpieczenie społeczne	562.815,-	1.167
2.	Składka na ubezpieczenie zdrowotne	165.381,-	1.033
3.	Łącznie	728.196,-	2.200

II.2.8. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka:

Jest to świadczenie jednorazowe, od 2013r. wypłacane już z uwzględnieniem sytuacji finansowej rodziców w wysokości 1.000 zł. na dziecko. Prawo do świadczenia przysługuje rodzicom dziecka lub opiekunowi faktycznemu na wniosek złożony w terminie do 12 m-cy od urodzenia dziecka, bądź uprawomocnienia się postanowienia sądu o przysposobieniu dziecka. Kryterium uprawniające do pobierania świadczenia wynosi 1.922zł. w przeliczeniu na osobę w rodzinie.

Warunkiem, który należy spełnić aby pobrać świadczenie jest przedstawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego, iż matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10-go tygodnia ciąży do dnia porodu oraz w przypadku osób deklarujących samotne wychowywanie dziecka – posiadanie zasądzonych alimentów od drugiego rodzica.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych Świadczeń
1.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	106.000,-	106

II.2.9. Świadczenie rodzicielskie:

W celu zapewnienia możliwości zaspokojenia występujących potrzeb wynikających z urodzenia dziecka, od 2016r. funkcjonuje w ramach świadczeń rodzinnych nowy rodzaj wsparcia – świadczenie rodzicielskie. Pomimo, iż zostało umocowane w systemie świadczeń rodzinnych, odmiennie ustalone zostały kryteria jego przyznawania. Świadczenie rodzicielskie nie jest uzależnione od kryterium finansowego, a także jego wypłata nie jest realizowana z uwzględnieniem okresów zasiłkowych. Ponadto realizator zadania nie otrzymuje na obsługę kwoty stanowiącej 3% poniesionych wydatków na wypłatę świadczenia, jak to ma miejsce w przypadku pozostałych świadczeń rodzinnych.

Prawo do świadczenia rodzicielskiego przysługuje matce (w sporadycznych przypadkach ojcu), która sprawuje nad dzieckiem osobistą opiekę i jednocześnie nie ma możliwości pobierania zasiłku macierzyńskiego. Głównie skierowane jest do: osób bezrobotnych, studentek, uczennic, rencistek.

Wysokość świadczenia wynosi 1.000 zł. miesięcznie i wypłacane jest przez okres 52 tygodni od dnia porodu tj. do ukończenia przez dziecko 1 roku życia. W przypadku urodzenia podczas jednego porodu więcej niż jednego dziecka, okres pobierania świadczenia rodzicielskiego zostaje wydłużony.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Świadczenie rodzicielskie	500.533,-	553

II.2.10. Świadczenie z funduszu alimentacyjnego

Jest świadczeniem, które zastąpiło wypłacaną wcześniej zaliczkę alimentacyjną.

Podobnie jak zaliczka alimentacyjna, jest świadczeniem wypłacanym w zastępstwie zasądzonych alimentów w przypadku bezskutecznej egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego.

Prawo do świadczenia przysługuje dziecku, które ma wyrok, bądź ugodę sądową zasądzającą na jego rzecz alimenty od rodzica i prowadzona egzekucja jest bezskuteczna przez okres min. 2 miesięcy, a dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przewyższa kwoty 900zł. Jest to kryterium ustawowe, które obowiązuje od X 2020r., wcześniej kryterium wynosiło 800 zł.

Świadczenie przysługuje dziecku do ukończenia 18 roku życia, bądź 25 roku życia jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej, albo bez względu na wiek, jeżeli dziecko posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość świadczenia ustala się w oparciu o wysokość zasądzonych alimentów, kwota nie może jednak przewyższać 500 zł. mies. na dziecko. Wprowadzenie od X 2020r. mechanizmu „złotówka za złotówkę” powoduje, że wysokość świadczenia jest obniżana w przypadku, kiedy dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie przewyższa podane wyżej kryterium ustawowe.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	936.142,-	2.521

Łączna liczba świadczeń i wydatków w roku 2020

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	1.843.570,-	15.553
2.	Świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne)	4.760.331,-	9.897
3.	Zasiłek dla opiekuna	15.500,-	25
3.	Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne	728.196,-	2.200
4.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	106.000,-	106
5.	Świadczenie rodzicielskie	500.533,-	553
6.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	936.142,-	2.521
7.	Łącznie	8.890.272,-	30.855

II.3. Procedury związane z przyznawaniem świadczeń

Ustalanie prawa do świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna i świadczeń z funduszu alimentacyjnego odbywa się w trybie postępowania administracyjnego, co oznacza konieczność wydawania w tych sprawach decyzji.

Poza realizowaną w ciągu roku wypłatą świadczeń, do których prawo ustalono na początku okresu zasiłkowego, w każdym miesiącu przyjmowane są nowe wnioski osób, które nie posiadały wcześniej uprawnień do świadczeń np. z powodu przekroczonego dochodu, bądź narodzin kolejnego dziecka.

Ponadto na bieżąco przyjmowane są i załatwiane sprawy dot. świadczeń, które realizowane są bez uwzględniania okresów zasiłkowych takie jak: zasiłki pielęgnacyjne, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, świadczenie pielęgnacyjne. Również uregulowanie sytuacji rodzinnej i zakończenie wielu spraw rozwodowych i ustalających alimenty, pozwalają osobom samotnie wychowującym dziecko – dotychczas nie pobierającym świadczeń – na ubieganie się o ich wypłatę.

Zmiany przepisów wprowadzane na przestrzeni ostatnich lat wprowadziły obowiązek informowania, przez osoby korzystające ze świadczeń o każdej zmianie sytuacji, która ma wpływ na pobierane świadczenia.

Oznacza to m.in. konieczność zgłaszania zmian związanych ze zmianą zatrudnienia, a co za tym idzie ponownego ustalania przez organ właściwy, uprawnień do świadczeń na skutek zmiany osiąganych dochodów z zachowaniem pełnej procedury administracyjnej (wszczęcie postępowania, zmiana/uchylenie decyzji itp.).

II.4. Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nakłada na Ośrodek szereg działań poza wypłacaniem świadczeń funduszu alimentacyjnego.

Działania te odnoszą się przede wszystkim do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych, które mają na celu poprawienie egzekucji prowadzonej przez komorników.

W pierwszej kolejności ustalana jest w trybie wywiadu alimentacyjnego, sytuacja życiowa dłużników alimentacyjnych oraz ich stan majątkowy. Po ustaleniu, iż przyczyną niełożenia na utrzymanie dzieci jest brak zatrudnienia, działając jako organ właściwy dłużnika informujemy Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego.

Ponadto obligatoryjne jest wszczynanie procedury w sprawie wydania dłużnikowi, który nie zgłosił się na wywiad alimentacyjny – decyzji uznającej go za dłużnika uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Dopiero konsekwencją takiej prawomocnej decyzji jest złożenie wniosku do prokuratury o ściganie na podstawie art. 209 kodeksu karnego oraz wniosku o odebranie prawa jazdy.

W praktyce oznacza to konieczność przeprowadzenia dodatkowego postępowania administracyjnego z pełną procedurą, która nie tylko wydłuża czas całego postępowania, ale przede wszystkim stanowi dodatkowe obciążenie finansowe. Obowiązek kilkakrotnego przygotowywania i skutecznego doręczania dłużnikom korespondencji generuje koszty związane z obsługą tego zadania.

Zmiany legislacyjne spowodowały, że w sytuacji jeżeli dłużnik alimentacyjny został już w poprzednim okresie zasiłkowym uznany za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych i sytuacja ta nie uległa zmianie – nadal uniemożliwia ustalenie swojej sytuacji życiowej w trybie wywiadu alimentacyjnego, to nie wydaje się kolejny raz w tej kwestii decyzji administracyjnej i nie kieruje już wniosków na drogę postępowania sądowego. Podobnie postępuje się w przypadku ustalenia w trybie wywiadu alimentacyjnego, że powodem niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej jest brak zatrudnienia – także nie kieruje się kolejnego wniosku do PUP o aktywizację zawodową dłużnika.

Ponadto zmieniona kilka lat temu ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jak również ustawa – Kodeks karny, spowodowała obowiązek automatycznego informowania organów ścigania o wypłacanych w zastępstwie zasądzonych alimentów świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Obecnie z założenia przestępstwem ściganym z urzędu jest niealimentacja, jeżeli zadłużenie dłużników przekracza wartość 3-miesięcznej należności alimentacyjnej.

W 2020r. w ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych skierowano do dłużników 152 wezwania na wywiady z czego sporządziliśmy 34 wywiady alimentacyjne, a w przypadku 13 dłużników przekazaliśmy do PUP informacje o potrzebie ich aktywizacji zawodowej. Po ustaleniu, że powodem niełożenia na utrzymanie dziecka jest brak zatrudnienia, 7 dłużników zobowiązaliśmy do zarejestrowania się w PUP jako osoby bezrobotne w celu zastosowania wobec nich działań aktywizacyjnych.

Wydaliśmy również 11 decyzji uznających dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych. Skierowaliśmy także 11 wniosków do prokuratury o ściganie oraz 5 wniosków o odebranie prawa jazdy, a 81 dłużników nie zgłosiło się kolejny raz na wywiad alimentacyjny o czym poinformowaliśmy właściwych komorników sądowych.

W 155 przypadkach zawiadomiliśmy organy ścigania o przyznanych w zastępstwie świadczeniach z funduszu alimentacyjnego. Wcześniej w zdecydowanej większości prokuratura po otrzymaniu naszych zawiadomień lub wniosków o ściganie, informowała o odmowie wszczęcia dochodzenia lub umorzeniu wszczętego dochodzenia przeciwko

dłużnikom alimentacyjnym. Głównym powodem takich rozstrzygnięć był brak znamion czynu zabronionego. W 2020r. taka sytuacja miała miejsce w 112 przypadkach natomiast w stosunku do 39 dłużników zostały wydane wyroki skazujące za przestępstwo niealimentacji. Z uwagi na zamieszkiwanie dłużników poza Kłodzkiem skierowano 59 wniosków do ośrodków pomocy społecznej właściwych ze względu na miejsce zamieszkania o podjęcie względem nich działań przewidzianych w ustawie.

Poza działaniami podejmowanymi wobec dłużników alimentacyjnych, nowe regulacje prawne powodują konieczność prowadzenia stałej korespondencji i wymiany informacji pomiędzy dłużnikami, komornikami i organami właściwymi.

II.5. Egzekucja należności od dłużników alimentacyjnych

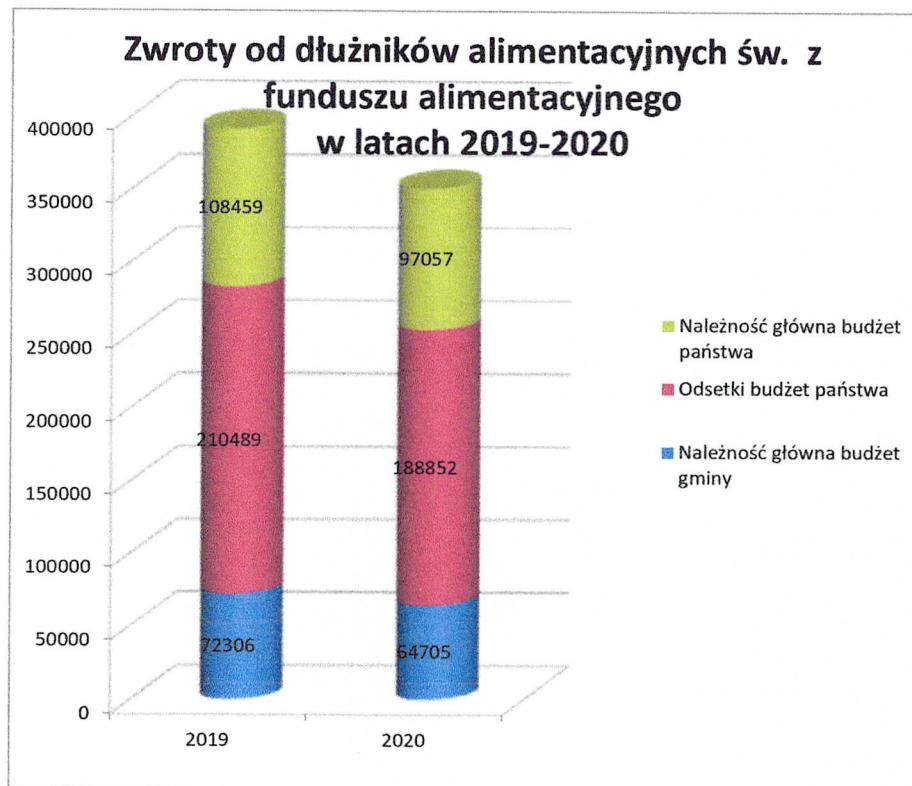
Należności z tytułu wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi łącznie z ustawowymi odsetkami. Organem egzekucyjnym w sprawie alimentów, jak również tych należności, jest właściwy komornik sądowy, który w ramach swoich uprawnień podejmuje określone czynności.

Wyegzekwowane za jego pośrednictwem kwoty są przekazywane do właściwego Ośrodka, który wypłaca fundusz alimentacyjny na dziecko. Otrzymane wpłaty są rozliczane wg następującej kolejności:

1. odsetki ustawowe (stanowiące w 100% dochód budżetu państwa),
2. 60% należności głównej (stanowiące dochód budżetu państwa),
3. 40% należności głównej (stanowiące dochód gminy).

W 2020r. udało się wyegzekwować od dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łączną kwotę – 350.614 zł., z czego przekazano:

- 188.852 zł. do budżetu państwa jako odsetki,
- 97.057 zł. do budżetu państwa jako 60% należności głównej,
- 64.705 zł. Gminie Miejskiej Kłodzko jako 40% należności głównej.

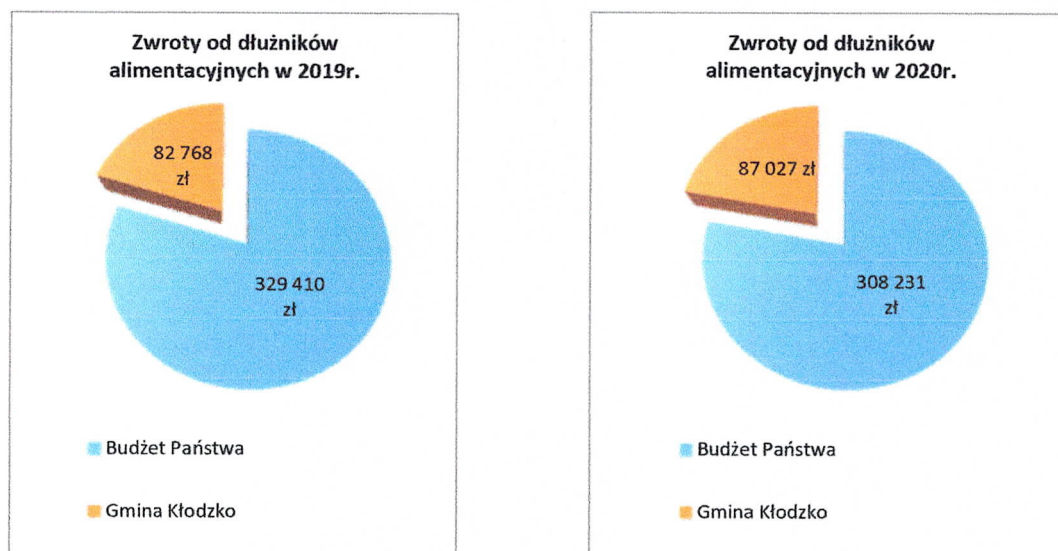

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto udało się wyegzekwować zwroty z tytułu wypłacanych wcześniej zaliczek alimentacyjnych na łączną kwotę – 44.643,65 zł. z czego:

- 22.321,83 zł. przekazano do budżetu państwa,
- 22.321,82zł. przekazano jako dochód gminy.

Łącznie dochód gminy został zwiększony o kwotę 87.027 zł. tj. o ponad 4 tysiące zł. więcej niż w roku poprzednim.

Źródło: Opracowanie własne

Biorąc pod uwagę, że w całym 2020r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 936.142 zł., kwota odzyskana stanowi ponad 40% poniesionych na ten cel wydatków i jest podobna, jak w roku ubiegłym.

Zmiana ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zmieniła również zasady dochodzenia zwrotu należności od dłużników alimentacyjnych, delegując je w całości na komorników sądowych. To rozstrzygnięcie spowodowało umorzenie postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez urzędy skarbowe i nałożyło na Ośrodek obowiązek występowania do komorników sądowych prowadzących postępowanie w sprawie alimentów z wnioskiem o przyłączenie się do prowadzonych przez niego postępowań. Obecnie Ośrodek nie ma już prawnych możliwości przyjmowania bezpośrednich wpłat od dłużników alimentacyjnych. Wszystkie osoby zainteresowane taką wpłatą odsyłane są do komornika sądowego.

Z kwoty wyegzekwowanej przez organ egzekucyjny w pierwszej kolejności zaspokajane są odsetki, a dopiero po ich całkowitej spłacie, zwracana jest należność główna. Dłużnicy alimentacyjni w większości posiadają tak wysokie zadłużenie z tytułu wypłacanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego, że w większości przypadków otrzymane wpłaty rozliczane są zgodnie z kolejnością na odsetki i przekazywane są jako dochód do budżetu państwa. Łącznie – wraz z należnością główną, kwota wyegzekwowanych środków od dłużników alimentacyjnych została w blisko 78% przekazana do budżetu państwa.

Środki finansowe uzyskane przez gminę z tytułu prowadzonych postępowań egzekucyjnych mogą zostać przeznaczone w szczególności na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II.6. Koszty obsługi

Koszty obsługi związanej z wypełnianiem zadań ustawowych zarówno w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stanowią 3 % wydatków na świadczenia i w okresie od I do XII 2020r., wynosiły – 248.028 zł.

Wyłączone z podanej wyżej zasady wyliczania kosztów obsługi zostały tylko świadczenia rodzicielskie. W tym przypadku gmina nie otrzymuje kwoty stanowiącej 3% wydatków, lecz 30 zł. za każdą wydaną decyzję administracyjną dotyczącą świadczenia rodzicielskiego.

Prowadzimy politykę mającą na celu ograniczanie kosztów związanych z obsługą przyjętych do realizacji zadań, jednak nie udaje się zminimalizować wszystkich kosztów związanych z obsługą, a szczególnie tych, które pozostają poza naszymi wpływami (koszty komornicze, opłaty pocztowe, koszty obsługi prawnej, koszty związane z opłatą mediów itp.).

Bezpośrednio przy obsłudze świadczeń pracowało 6 pracowników. Poza osobami pracującymi bezpośrednio przy obsłudze świadczeń w pracę zaangażowani są również inni pracownicy Ośrodka w sposób pośredni przy realizacji świadczeń, są to np. pracownicy socjalni przeprowadzający wywiady środowiskowe oraz obsługa kadrowa i kasowo-finansowa.

II.7. Liczba osób objętych pomocą

Łącznie w 2020r. ze wsparcia w formie świadczeń rodzinnych korzystało ok. 1.050 rodzin miesięcznie oraz 135 rodzin ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Zarówno w przypadku rodzin pobierających świadczenia rodzinne (głównie zasiłki rodzinne z dodatkami), jak też rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego odnotowujemy spadek wydatków na ten cel.

Źródłem tego należy upatrywać w niezmiennym od kilku lat (w przypadku świadczeń rodzinnych) kryterium uprawniającym do pobierania świadczeń. Zauważając niekorzystną tendencję w tym zakresie, ustawodawca zdecydował o podwyższeniu od 1 października 2020r. kryterium uprawniającego do korzystania z pomocy w formie funduszu alimentacyjnego do kwoty 900 zł. w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Niekorzystne zmiany dotyczące sytuacji finansowej rodzin spowodowane stanem epidemii uruchomiły dodatkowe mechanizmy pozwalające objąć rodziny wsparciem. Rozszerzono katalog dochodu utraconego i obecnie również obniżenie wynagrodzenia np. spowodowane ograniczeniem lub czasowym zaprzestaniem działalności przez firmę zatrudniającą, może być potraktowane jako dochód utracony, co pozwala na przyznanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych w sytuacji przejściowych kłopotów finansowych pracodawcy.

Wyraźne zmiany związane z wydatkami finansowymi widoczne są w zakresie świadczeń adresowanych do rodzin opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny lub wychowujących niepełnosprawne dziecko. Poprawiono również dostępność do świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności – bez potrzeby organizowania nowego orzeczenia w przypadku utraty jego terminu ważności w czasie trwającego stanu epidemii.

Pozytywnym aspektem jest także sukcesywne podwyższanie wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, które ma rekompensować utracone zatrudnienie.

Niekonstytucyjność przepisów orzekana przez Trybunał Konstytucyjny i brak nowych rozwiązań prawnych, otwiera drogę do uzyskania prawa do świadczenia poprzez organy odwoławcze i sądy administracyjne. Sytuacja ta wydaje się o tyle niekorzystna, iż nie sprzyja zasadzie budowania zaufania obywateli do organów państwa i niejednokrotnie powoduje, że funkcjonują rozbieżne rozstrzygnięcia w zależności od organu orzekającego.

Nadal pilne wydaje się rozwiązanie kwestii dorosłych osób niepełnosprawnych i przyjęcie takich zmian legislacyjnych, które będą uwzględniały potrzeby tych rodzin i możliwości budżetowe, a jednocześnie pozostaną w zgodzie z Konstytucją.

Obecnie Ministerstwo z udziałem środowisk osób niepełnosprawnych i parlamentarzystów prowadzi prace nad kolejną zmianą przepisów. Uwzględnienie w nowym stanie prawnym wytycznych Trybunału Konstytucyjnego, pozwoli na zniwelowanie zasadniczych różnic w sytuacji opiekunów dzieci i opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych. Ma to być regulacja, która uporządkuje naruszany od 2013r. porządek prawny w tym zakresie.

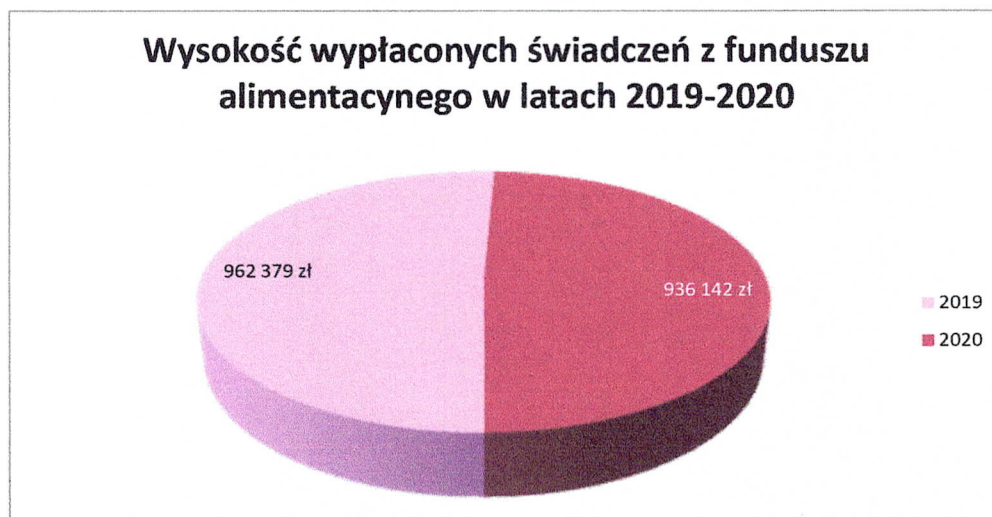
W oczekiwaniu najpierw na rozstrzygnięcia Trybunału, a następnie na nowe propozycje prawne, stale monitorujemy działania legislacyjne prowadzone w Ministerstwie i parlamencie. Na bieżąco śledzimy pojawiające się projekty ustaw i udzielamy niezbędnych informacji wszystkim zainteresowanym.

Nowe mechanizmy dotyczące sposobu wyliczania dochodu pozwalają na objęcie pomocą również rodziny, których niewielkie przekroczenie dochodu, wykluczało wcześniej z grona świadczeniobiorców.

Ponadto dodatkowe, poza głównymi świadczeniami rodzinnymi, wsparcie kierowane do rodzin, którym urodziło się dziecko przez okres 12 miesięcy znacząco poprawia ich sytuację, zwłaszcza w początkowym okresie życia dziecka, kiedy matka jest wyłączona z rynku pracy.

Rozbudowywana oferta pomocowa, a także podwyższane sukcesywnie kwoty świadczeń, stanowią istotne elementy polityki państwa prowadzonej na rzecz rodzin

Podwyższenie dopiero od października 2020r. kryterium uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego spowodowało, że globalnie w całym 2020 roku zarówno liczba osób uprawnionych do świadczenia, jak też wydatki są nieco niższe niż w roku 2019r.

Źródło: Opracowanie własne

II.8. Świadczenia wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku rozpoczął realizację ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – programu Rodzina 500+.

Ustawa wprowadziła do systemu prawnego nowe świadczenie – świadczenie wychowawcze. Skierowana jest do rodzin mających na utrzymaniu dzieci do ukończenia 18 roku życia, a jej celem jest częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych i wychowaniem dzieci.

Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ma być odpowiedzią na niekorzystną sytuację demograficzną i zachęcić rodziców do podejmowania decyzji o powiększeniu rodziny.

Miała zmniejszyć ekonomiczne ograniczenia, szczególnie wśród ludzi młodych decydujących się na posiadanie potomka, zwłaszcza drugiego i kolejnego dziecka.

Od 1 lipca 2019r. ustawodawca uwolnił podmioty realizujące świadczenia od obowiązku ustalania sytuacji finansowej i wprowadził zmiany pozwalające przyznać świadczenia wychowawcze na każde dziecko w rodzinie do ukończenia 18 roku życia bez względu na osiągnięte dochody.

Jednocześnie wprowadzając okres przejściowy, wydłużono uprawnienia do świadczeń na dzieci do maja 2021r.

W 2020r. wypłacano około 3.570 świadczeń wychowawczych miesięcznie, a łącznie wydatki związane z jego realizacją wyniosły – 21.265.277 zł.

Liczba zrealizowanych świadczeń wychowawczych i wydatków w latach 2019 – 2020 przedstawiała się następująco:

Lp.	Rok	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł.	Liczba zrealizowanych świadczeń
1.	2019.	Świadczenie wychowawcze	15.763.455,-	31.709
2.	2020r.	Świadczenie wychowawcze	21.265.277,-	42.873

Znaczące różnice zarówno w zakresie liczby wypłaconych świadczeń i poniesionych wydatków w roku 2020 w stosunku do 2019 wynikają z tego, iż zasadnicze zmiany prawne zostały wprowadzone w trakcie roku, co zaburza wyniki analizy porównawczej poszczególnych wskaźników.

Wysokość świadczenia wychowawczego pozostała niezmienna, nadal wynosi 500 zł. miesięcznie i wypłacana jest do czasu ukończenia 18 roku życia dziecka.

Ponadto istotnym rozwiązaniem w szczególności z punktu widzenia rodzin gorzej sytuowanych, jest wyłączenie dochodów uzyskiwanych z tytułu pobierania świadczenia wychowawczego z katalogu dochodów warunkujących prawo do świadczeń o charakterze społecznym. Oznacza, że świadczenie wychowawcze nie ma wpływu na pobierane świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy dodatki mieszkaniowe.

Ponieważ wypłata świadczeń wychowawczych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, na obsługę świadczenia również przewidziana jest dotacja celowa. W 2020r. wskaźnik na obsługę został obniżony do poziomu 0,85% wydatków poniesionych na realizację zadania.

Koszty związane z obsługą zadania w 2020r. wyniosły – 179.997 zł. i z oczywistych względów były niższe od kwoty wykorzystanej na obsługę w 2019r.

W celu ułatwienia sposobu ubiegania się o świadczenie, uproszczono procedurę ustalania uprawnień. Umożliwiono wnioskodawcom składanie wniosków drogą elektroniczną i zobowiązano jednostki realizujące do samodzielnego pozyskiwania niezbędnych danych.

Odstąpiono również w procedurze ustalania prawa do świadczenia, od wydawania decyzji administracyjnej. Obecnie świadczenie przyznawane jest wyłącznie na podstawie stosownej informacji, która może być również przekazana drogą elektroniczną natomiast tryb decyzji administracyjnej obowiązuje jedynie przy uchylaniu prawa do świadczenia, bądź odmawiania przyznania tego prawa.

W sytuacji, jeżeli wystąpią wątpliwości dot. sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem lub wydatkowania pobieranych świadczeń niezgodnie z przeznaczeniem, istnieje możliwość przekazywania należnego świadczenia w formie rzeczowej lub opłacenia usług.

W celu ustalenia i ewentualnego wyeliminowania negatywnych przypadków, prowadzimy monitoring rodzin korzystających z tej formy wsparcia i zagrożonych występowaniem niekorzystnych sytuacji.

Ponieważ celem świadczenia wychowawczego jest pokrycie kosztów związanych z wychowaniem dziecka, opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb, działania Ośrodka koncentrują się na tym, aby przekazywana pomoc służyła dzieciom i ich potrzebom.

Wprowadzenie programu Rodzina 500+ , a szczególnie jego rozszerzenie od 2019r., uznawane jest jako przełom w prowadzonej polityce państwa na rzecz rodziny. Są to niemałe środki finansowe, które trafiają wprost do rodziny, traktowanej w tym przypadku podmiotowo – z poszanowaniem jej autonomii i niezależności.

Rodziny chwalą przyjęte rozwiązania. Wskazują na znacznie większe możliwości zrealizowania potrzeb swoich dzieci w zakresie: korzystania z dodatkowych zajęć, nauki języków obcych, czy uczestniczenia w obozach i koloniach letnich, bez obawy o domowy budżet.

II.9 Jednorazowe świadczenie „Dobry start”

W 2018r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku otrzymał upoważnienie do realizacji zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Program ten ma być kolejnym (obok programu Rodzina 500+) komponentem kompleksowej i długofalowej polityki rodzinnej. Polityki traktowanej przede wszystkim jako inwestycja w rodzinę będącą fundamentem silnego państwa opartego na kapitale ludzkim.

W lipcu roku 2020, podobnie, jak w latach poprzednich rozpoczęliśmy szeroką akcję informacyjną dotyczącą zarówno zasad ustalania uprawnień, jak też terminów składania wniosków i wypłacania świadczenia.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Wsparcie z programu, mające wspomóc rodziny w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego, realizowane było w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł. na uczące się dziecko.

Było to świadczenie przyznawane niezależnie od pobieranych przez rodzinę świadczeń rodzinnych w tym m.in. dodatku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego. Przysługiwało bez względu na dochód na każde dziecko w wieku do ukończenia 20 roku życia (24 w przypadku dzieci niepełnosprawnych) rozpoczynające naukę w szkole.

Wnioski o wypłatę świadczenia składane były w okresie od 1 lipca do 30 listopada 2020r., a pierwsze wypłaty realizowaliśmy już w lipcu 2020r. Realizację programu zakończyliśmy ostatnimi pojedynczymi wypłatami w grudniu ubiegłego roku.

W 2020r. przyjęliśmy 2.015 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia dla 2.412 dzieci.

Z tego przyznano jednorazowe wsparcie dla 2.407 dzieci na łączną kwotę 721.950 zł.

W 5 przypadkach wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na ich nieuzupełnienie o niezbędne dokumenty.

Ponieważ realizacja programu „Dobry start” była zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, zarówno na wypłatę świadczeń, jak też koszty obsługi, otrzymaliśmy środki finansowe z budżetu państwa.

Koszty obsługi zostały ustalone na kwotę 10 zł. za każde dziecko, w którego sprawie zostało wydane rozstrzygnięcie dot. uprawnień do świadczenia. Na koszty obsługi zadania wydatkowaliśmy łącznie 24.118 zł.

Rządowy program „Dobry start”, którego głównym celem jest wyrównywanie szans wśród uczniów, ma mieć charakter powszechny, dlatego wsparciem zostały objęte rodziny z dziećmi na utrzymaniu w wieku szkolnym bez względu na sytuację finansową.

Ustawodawca uznał, że bardzo istotne znaczenie ma, aby dodatkowo wspierać rodziny – niezależnie od istniejących już systemów wsparcia, i wyrównywać szanse edukacyjne niezależnie od posiadanego kapitału kulturowego, społecznego i materialnego.

Zgodnie z zapowiedziami, program ma być kontynuowany.

III. Pomoc świadczona w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży „Za Życiem”

Od stycznia 2017r. ustawodawca zauważając potrzebę dalszego wsparcia rodzin z dziećmi, szczególnie niepełnosprawnymi, wprowadził w życie ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, która przewiduje szeroki wachlarz wsparcia dla rodzin którym urodziło się dziecko z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu.

Celem wprowadzonych rozwiązań jest uregulowanie w sposób kompleksowy wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb kobiet w ciąży powikłanej.

Ustawa zakłada wsparcie dla rodzin i kobiet w ciąży, szczególnie w „trudnej” ciąży poprzez dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej, w tym do diagnostyki prenatalnej, poradnictwa związanego z pielęgnacją i wychowaniem dziecka, a także wsparcia materialnego.

Pomoc i opieka we wskazanym wyżej zakresie realizowana jest przez świadczeniodawców opieki zdrowotnej oraz lokalne samorządy w ramach szeroko rozumianej polityki wspierania rodziny tj. przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2020r. wypłacono 1 rodzinie 2 jednorazowe świadczenia w wysokości 4.000 zł. każde w związku z urodzeniem 2 dzieci (bliźnięta) u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie powstałe w okresie prenatalnym.

Ponadto rodziny dotknięte problemami wynikającymi z trudnej sytuacji zdrowotnej kobiety w ciąży lub nowonarodzonych dzieci mogły skorzystać z pomocy i opieki asystenta rodziny. Rolą przewidzianą dla asystenta jest przede wszystkim koordynowanie poradnictwa i pomocy

dla rodziny, które może być realizowane poprzez wspólne z rodziną opracowywanie katalogu niezbędnego wsparcia i reprezentowania jej potrzeb.

Zadanie realizowane jest jako zlecone przez budżet państwa i w całości finansowane ze środków budżetu państwa, który również finansuje koszty obsługi w wysokości 3% wydatków na wypłatę świadczeń.

Jest to kolejny krok w stronę poprawy sytuacji nie tylko finansowej rodzin z dziećmi realizowanej w ramach szeroko pojętej polityki prorodzinnej.

IV. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada obowiązki na jednostki samorządu terytorialnego takie jak m.in. wspieranie rodziny oraz finansowanie pieczy zastępczej.

IV.1. Charakterystyka działań pomocowych

Charakterystyka działań pomocowych:

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej gmina zapewnia wsparcie polegające w szczególności na:

1. Analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
2. Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
3. Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
4. Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
5. Pomocy w integracji rodziny;
6. Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
7. Dążenie do reintegracji rodziny;

Wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:

- Pracy z rodziną;
- Pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka;

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą (za wyjątkiem postanowień sądowych) oraz aktywnym udziałem każdej rodziny z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Wszystkie działania oparte są na poradnictwie specjalistycznym, zapewnieniu usług asystenta rodziny, rozwoju systemu opieki nad dzieckiem w tym placówek wsparcia dziennego np. świetlice socjoterapeutyczne oraz współfinansowanie pobytu dzieci z terenu Gminy Miasta Kłodzka w pieczy zastępczej.

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie wspierania rodziny powierzona została Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Kłodzku w drodze Uchwały Rady Miejskiej w Kłodzku Nr XX/219/2012 z dnia 29 marca 2012r.

IV.2 Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Program na terenie Gminy przyjęto do realizacji Uchwałą Nr LI/378/2018 Rady Miejskiej w Kłodzku z dnia 25 stycznia 2018r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020. Obecnie trwają prace nad nowym Programem, który

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

obejmie swoim zasięgiem lata 2021-2023. Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny, który obowiązywał w roku 2020 było wsparcie i wzmocnienie rodziny w prawidłowym jej funkcjonowaniu poprzez profilaktykę i edukację poprzez realizację celów szczegółowych:

1. Wzmocnienie rodziny, jako fundamentu stabilizacji społecznej.
2. Zwiększenie umiejętności opiekuńczo wychowawczych rodziny.
3. Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.
5. Szkolenie "instytucji" np. rodzin wspierających oraz pracowników służb wspierających rodzinę.
6. Podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz rodziny.

IV. 3 Programy na rzecz rodzin realizowane na terenie Gminy:

1. Program Asystent rodziny na rok 2020. W ramach Programu Gmina otrzymała dofinansowanie do kosztów zatrudnienia asystentów rodziny.
2. Program „Dobry Start”, który daje możliwość wyrównania szans edukacyjnych wśród uczniów.
3. Program „Za życiem”. W ramach Programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem” Gmina Miejska Kłodzko zwiększyła z zasobów gminnych dostępność mieszkań dla rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne. Mieszkanie otrzymała 1 rodzina. W ramach Programu udzielane jest wsparcie w formie jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, o którym mowa art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach programu upowszechniana jest informacja o możliwości skorzystania z zajęć edukacji wczesnoszkolnej prowadzonych przez Zespół Szkół dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Kłodzku ul. Wyspiańskiego 2 i Wyspiańskiego 2d.
4. Karta Dużej Rodziny.
5. Program Maluch+ realizowany na terenie Gminy od 2015r., wsparcie opieki dla dzieci do lat 3 w ramach modułu 1.
6. Świadczenie wychowawcze – rządowy Program „500+”.
7. Rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”.
8. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa FEAD.

Placówki wsparcia dziennego:

Na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko w Centrum Aktywności Lokalnej w Kłodzku w listopadzie 2020r., utworzona została placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej i specjalistycznej usytuowana przy ul. Łukasińskiego 43 w godzinach: od wtorku do czwartku 16.00-20.00 oraz od poniedziałku do piątku w godzinach 13-16 w ramach pracy wychowawców:

- realizacja usług opiekuńczych, wychowawczych oraz zajęć dodatkowych, dydaktyczno-wyrównawczych, specjalistycznych i integracyjnych,
- realizacja zajęć integracyjnych, socjoterapeutycznych dla dzieci poniżej 15 roku życia, z pieczy zastępczej,
- poradnictwo zawodowe dla dzieci powyżej 15 roku życia, z pieczy zastępczej, wsparcie usamodzielniania się.

Nabór do placówki prowadzony był przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kłodzku.

IV. 4 Zestawienie wydatków

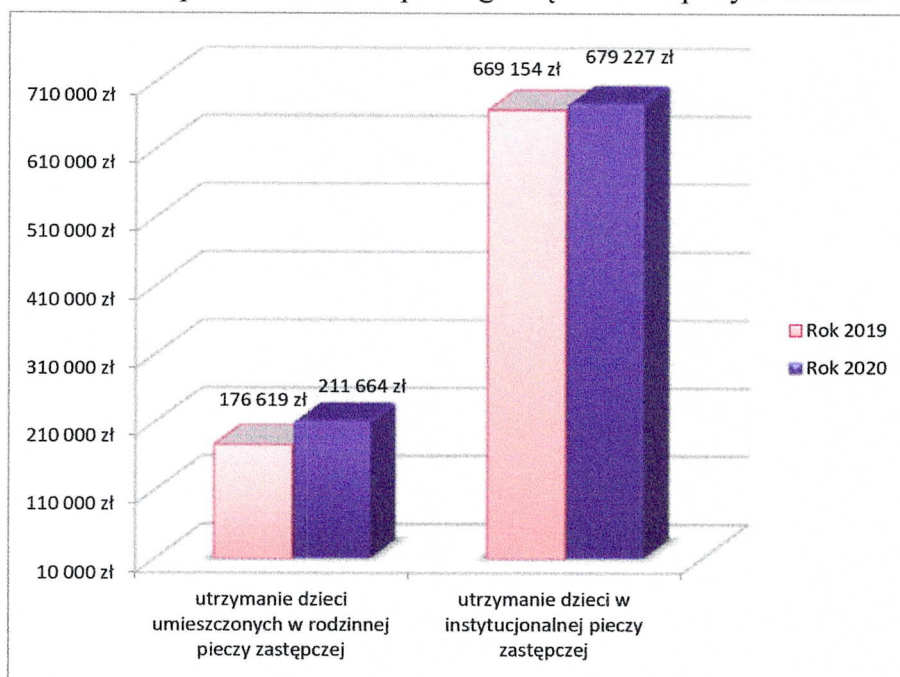
W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy współfinansuje ten pobyt w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim i każdym następnym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W ramach realizacji zadań wynikających z Ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, Gmina Miejska Kłodzko partycypowała w kosztach utrzymania dzieci z terenu miasta Kłodzka w pieczy zastępczej.

W 2020r. koszty pobytu 43 dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej stanowiły kwotę – **211.664 zł.** oraz 48 dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej wygenerowały łącznie kwotę – **679.227 zł.**

Poniższe zestawienie obrazuje wzrost kosztów w roku 2020 względem roku 2019 w zakresie współfinansowania przez gminę kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Źródło: Opracowanie własne

Wyższe kwoty ponoszonej odpłatności nie tyle są wynikiem zwiększającej się liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, co wydłużającym się ich pobytu poza domem rodzinnym. Stąd też główny nacisk na podejmowanie działań mających na celu poprawienie wydolności wychowawczej rodzin biologicznych umożliwiającą szybki powrót dziecka do domu rodzinnego.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

W roku 2020 w przypadku 6 nowych dzieci podjęto decyzję o skierowaniu do rodzinnej pieczy zastępczej, a 2 dzieci opuściło pieczę. W 1 przypadku było to spowodowane usamodzielnieniem się dziecka, a w drugim adopcją.

W zakresie umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej, rotacja jest większa, bowiem 10 nowych dzieci zostało skierowanych do pieczy w 2020r., a 6 opuściło placówki. Najczęstszym powodem był powrót do rodziny biologicznej (5dzieci), w 1 przypadku powodem było usamodzielnienie dziecka.

IV. 5 Asystent Rodziny.

W ramach oferowanych usług pomocowych, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przyznaje się asystenta rodziny. Zatrudnienie asystenta rodziny odbywa się na podstawie obowiązujących przepisów prawa wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Głównym celem działań asystenta rodziny ma być pomoc rodzinom w przezwyciężaniu sytuacji, które mogą zagrażać stabilności rodziny i stwarzać trudności opiekuńczo wychowawcze. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci oraz podejmowanie działań interdyscyplinarnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia.

Zadaniem asystenta rodziny w szczególności jest:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Zadania jakie przypisano asystentowi rodziny obejmują całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Podstawowym celem do którego dąży się na rzecz rodziny jest osiągnięcie przez rodziny podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Realizacja celu opiera się na:

1. diagnozie problemów rodziny poprzez zapoznanie się z wszelkimi informacjami dotyczącymi rodziny,
2. określenie wspólnie z rodziną podstawowych problemów i potrzeb występujących w rodzinie, z którymi rodzina nie poradzi sobie samodzielnie,
3. zmotywowanie rodziny do współpracy i działań zmierzających do pokonywania problemów,
4. sporządzanie planu pomocy z uwzględnieniem metod bezpośredniej pracy z rodziną, zorganizowanie wsparcia środowiskowego poprzez zaproszenie do współpracy wszystkich służb i instytucji, członków rodziny zaangażowanych do współdziałania.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnej pracy. Mówiąc o funkcji asystenta rodziny można wyodrębnić - funkcję wsparcia psychiczno - emocjonalnego, opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno - monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą - aktywizującą oraz koordynacji działań skierowanych na rodzinę.

Szczególnie ważnym działaniem jest prowadzenie profilaktycznych działań z rodziną. Działanie to jest istotne zarówno ze względów społecznych jak i ekonomicznych.

W początkowym etapie współpracy pracownik socjalny wspiera asystenta rodziny, zarówno posiadaną wiedzę teoretyczną, jak i swoim doświadczeniem w pracy z konkretną rodziną. Natomiast w etapach późniejszych współpraca polega na wymianie posiadanych informacji –często znacznie szerszych ze strony asystenta z uwagi na dużą częstotliwość kontaktów oraz zdobyte przez członków rodziny zaufanie. Asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach i wymieniają nie tylko wiedzę na temat danej rodziny ale również swoim doświadczeniem, a wszystko po to aby osiągnąć pozytywne wyniki w podejmowanych działaniach i tym samym jak najlepiej pomóc rodzinom słabszym społecznie.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloprogowymi przede wszystkim w ich środowisku domowym. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku zatrudniał w 2020 r., dwóch Asystentów rodziny posiadających odpowiednie wykształcenie, na umowę o pracę w ramach zadaniowego czasu pracy tak, aby mógł monitorować rodziny poza godzinami pracy tutaj. Ośrodek.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Liczba zatrudnionych asystentów rodziny w latach 2016-2020.

Rok	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny
2016	2
2017	2
2018	2
2019	3
2020	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne

Ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2016-2020.

Rok	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny
2016	20
2017	29
2018	32
2019	38
2020	31

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne

W roku 2020 asystenci rodziny zakończyli pracę z 9 rodzinami w tym:

- z 5 rodzinami ze względu na osiągnięcie zakładanych celów,
- z 3 rodzinami ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę,
- z 1 rodziną ze względu na brak efektów

Wysokość środków finansowych wydatkowanych na zatrudnienie asystenta rodziny w latach 2018-2020.

Rok	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na zatrudnienie asystentów rodziny
2018	79 093,00 zł., w tym 35 209,00 zł., ze środków zewnętrznych
2019	66 322,00 zł., w tym 49 343,00 zł., ze środków zewnętrznych
2020	51 475,00 zł., w tym 3 400 zł., ze środków zewnętrznych

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku – opracowanie własne

Pomoc i wsparcie asystenta rodziny w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”:

Zgodnie z art. 8 ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” rodzina jest uprawniona w określonych ustawą sytuacjach do poradnictwa w zakresie:

- 1) przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka;
- 2) wsparcia psychologicznego;
- 3) pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych;
- 4) dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

1. Podstawą do skorzystania z uprawnień jest zaświadczenie, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Zaświadczenie o chorobie, powstałej w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, możesz otrzymać od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, który posiada specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii..

Opracowane wnioski i potrzeby.

1. Rozwój placówek wsparcia dziennego – świetlice, kluby, ogniska wychowawcze, w których specjaliści (psycholog, pedagog) pomagają dzieciom m.in. w zakresie rozwoju zainteresowań, a także współpracują z rodzicami w zakresie prawidłowych postaw opiekuńczo-wychowawczych;
2. Z uwagi na wagę problemu i złożoność prowadzonej pracy z rodziną wieloprotblemową zasadne jest:
 - Wzmocnienie działań asystentów rodziny poprzez stworzenie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku zespołu ds. asysty rodzinnej;
 - Zatrudnienie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku dodatkowych asystentów rodziny oraz psychologa, a także koordynatora asystentów rodziny;
 - Zatrudnienie na ½ etatu lub umowę zlecenie prawnika specjalizującego się w zakresie prawa rodzinnego;
 - Zwiększenie planu budżetu jednostki z uwzględnieniem wydatków z powstałym zespołem ds. asysty rodzinnej oraz wnioskowanymi dodatkowymi etatami (asystenci rodzin, psycholog, koordynator asystentów rodziny, ½ etatu lub umowa zlecenie - prawnik specjalizujący się w zakresie prawa rodzinnego), co da możliwość stworzenia adekwatnych do każdej rodziny działań w kryzysie i tworzenie systemu szybkiej interwencji;
3. Organizowanie i zapewnienie środków finansowych na supervizję dla asystentów rodziny;
4. W związku z koniecznością obowiązkowego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych asystentów rodzin należy zapewnić środki finansowe na szkolenia skierowane do asystentów rodziny;
5. Utworzenie grup wsparcia dla rodzin z dziećmi, w szczególności dla rodzin z problemem alkoholowym oraz podejrzeniem o możliwości występowania zjawiska przemocy, co mogłoby zostać sfinansowane ze środków profilaktyki uzależnień;
6. W przypadku pozyskania rodzin wspierających zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie;
7. Realizacja programów profilaktycznych i pomocowych na rzecz rodzin z dziećmi oraz zaangażowanie wszystkich gminnych instytucji działających na rzecz wspierania rodziny (oświata, OPS, Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień, pracownicy placówek wsparcia dziennego);
8. Zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie części kosztów związanych z pobytem dzieci w pieczy zastępczej;

V. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

W roku 2020 na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zespół funkcjonował na podstawie Zarządzenia Nr 242.0050.2019 Burmistrza Miasta Kłodzka z dnia 18 grudnia 2019r. oraz zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Miasta Kłodzka, a poszczególnymi podmiotami wchodzącymi w skład Zespołu:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku;
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. Komenda Powiatowa Policji w Kłodzku;
4. Szkoła Podstawowa Nr 3 w Kłodzku;
5. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kłodzku;

6. Szkoła Podstawowa Nr 7 w Kłodzku;
7. Sąd Rejonowy w Kłodzku;
8. „Zespół Opieki Zdrowotnej” w Kłodzku;
9. Stowarzyszenie „Promyk” Kłodzka Pomocy Społeczna;
10. Szkoła Podstawowa Nr 6 w Kłodzku;
11. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Kłodzku.

Przedstawiciele wyżej wymienionych podmiotów i instytucji współpracowali ze sobą w ramach prac ZI w celu udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Każda z osób wykorzystując swoje doświadczenie, kwalifikacje, własne kompetencje, umiejętności podejmowała działania na rzecz udzielania kompleksowego wsparcia dla osób pokrzywdzonych i przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie na terenie miasta Kłodzka. Celem głównym zespołu interdyscyplinarnego jest profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko oraz marginalizacja rozmiaru i następstw przemocy w rodzinie, a także efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

W związku z pandemią wywołaną rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 podejmowano również działania mające na celu dostosowanie prac do obostrzeń i zaleceń wydawanych przez Prezesa Rady Ministrów, Ministra Zdrowia oraz Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Prowadzone działania dostosowywano do reżimu sanitarnego, zachowania bezpieczeństwa członków ZI, członków grup roboczych oraz osób, którym udzielano wsparcie. W związku z wieloma obostrzeniami upowszechniano dla osób doświadczających przemocy w rodzinie tzw. „osobisty plan awaryjny dla osób doświadczających przemocy domowej w epidemii koronawirusa”, który krok po kroku wskazywał plan działania w przypadku zagrożenia zjawiskiem przemocy domowej.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym została przedstawiona w następującym zakresie:

I. POSIEDZENIA ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO I GRUP ROBOCZYCH W 2020r. ORAZ REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY”

W roku 2020 członkowie Zespołu brali udział w posiedzeniach (odbyły się 4 posiedzenia ZI), na których omawiano i realizowano działania w przyjętym planie pracy Zespołu na rok 2020. Omawiano realizację procedur „Niebieska Karta” oraz realizowano działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy przyjętym Uchwałą Rady Miejskiej w Kłodzku na lata 2016-2020. W zakresie diagnozy nad wdrożonymi procedurami „Niebieskiej Karty”, podejmowano zindywidualizowane działania dostosowane do każdej z występujących sytuacji. Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania mające na celu koordynację i integrację kłodzkiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach prac Zespołu podejmowano działania na rzecz upowszechniania informacji wśród społeczności lokalnej dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, omawiano działania podjęte w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez poszczególne instytucje, przygotowywano koordynacje oraz działania podejmowane w ramach prowadzonych akcji społecznych, w których udział brał Zespół Interdyscyplinarny, a także omawiano bieżące przepisy i akty prawne dotyczące przemocy w rodzinie oraz prowadzono rozmowy nad stworzeniem

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

rozwiązań adekwatnych do występującego problemu w zakresie podejmowanych prac mających na celu zminimalizowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania mające na celu integrowanie i koordynowanie kłodzkiego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem współpracy pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

W związku z pandemią wywołaną rozprzestrzenianiem się koronawirusa upowszechniano informację o podmiotach i instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc w trybie zdalnym, aby każda z osób mogła skorzystać z oferowanego wsparcia.

Opracowana została analiza czynników sprzyjających i utrudniających pomaganie osobom doświadczającym przemocy:

Czynniki sprzyjające pomaganiu osobom doświadczającym przemocy

Infrastruktura instytucjonalna:

- Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego
- Zespół Interdyscyplinarny
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Organizacje pozarządowe
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający na terenie miasta (prowadzony przez powiat)
- Zasób instytucjonalny placówek oświatowych (przedszkola publiczne i prywatne, szkoły publiczne i prywatne, szkoły wyższe)
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Świetlice socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży
- Szeroka baza w zakresie kultury, sportu i rekreacji
- Komenda Powiatowa Policji usytuowana na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko
- Sąd Rejonowy usytuowany na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko
- Prokuratura Rejonowa usytuowana na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko
- Rozbudowana sieć ochrony zdrowia
- Stołówki szkolne
- Grupa wsparcia
- Centrum Pomocy Psychologicznej i Aktywizacji Zawodowej
- Fundacje, Stowarzyszenia
- Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem

Kadra specjalistów:

- Doświadczona kadra specjalistów na bieżąco podnosząca swoje kwalifikacje w obszarze przemocy w rodzinie
- Znajomość personalna osób, które wspólnie udzielają w Gminie Miejskiej Kłodzko pomocy w obszarze przemocy w rodzinie
- Szeroka kadra specjalistów udzielających porad w Punkcie Konsultacyjnym
- Zaangażowanie pracowników socjalnych w realizację działań w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz zadań administracyjnych
- Współpraca i realizacja zadań przez specjalistów w zakresie własnych kompetencji

Oferowane wsparcie, dostępność pomocy:

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

- Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego (cykliczna)
- Wsparcie psychologiczne oferowane przez placówki funkcjonujące na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko
- Pomoc medyczna
- Szeroki wachlarz wsparcia z zakresu pomocy społecznej
- Upowszechnianie informacji w zakresie dostępności oferowanego wsparcia
- Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa
- Pomoc w postaci pracy socjalnej
- Bezpłatne porady prawne
- Pomoc w formie posiłków dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych
- Realizacja programów lokalnych mających na celu minimalizację czynników determinujących przemoc w rodzinie,
- Wsparcie asystentów rodziny
- Różnorodna oferta wsparcia w zakresie aktywności zawodowo-społecznej
- Realizacja procedury „Niebieskie Karty”
- Pomoc dzieciom i młodzieży prowadzona przez świetlice socjoterapeutyczne
- Bezpłatne wsparcie w postaci kolonii letnich dla dzieci z rodzin, w których występuje m.in. zjawisko przemocy
- Szeroki wachlarz wsparcia oferowanego przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Konsultacyjnym
- Pomoc oferowana przez grupę wsparcia po odbytych leczeniu stacjonarnym w zakresie uzależnień oraz osób współuzależnionych
- Wsparcie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy rzeczowej
- Wsparcie w postaci podnoszenia kompetencji zawodowych i społecznych w ramach realizowanych projektów współfinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej
- Wsparcie socjalne

Warunki organizacyjne:

- Dobra dostępność instytucji samorządowych i rządowych
- Rozwój polityki lokalnej ukierunkowanej bezpośrednio na poprawę życia mieszkańców
- Wsparcie psychologiczne, prawne dostosowywane do indywidualnych potrzeb i możliwości godzinowych osób doznających przemocy
- Wsparcie oferowane bezpłatnie
- Organizacja pracy w zakresie odpowiednich procedur bieżąco poddawanych analizie i ocenie w celu kompleksowego wsparcia osób doznających przemocy
- Realizacja działań w oparciu o gminne programy m.in. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Program Wspierania Rodziny, Program Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii
- Tworzenie i realizacja gminnych strategii m.in. Strategii Rozwoju, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
- Realizacja szerokich działań profilaktycznych
- Rozwinięta technologia teleinformacyjna

Inne czynniki:

- Włączenie się lokalnych mediów w życie społeczności lokalnej
- Wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Czynniki utrudniające pomaganie osobom doświadczającym przemocy
<i>Infrastruktura instytucjonalna:</i> ➤ Brak na terenie powiatu ośrodka zapewniającego miejsca całodobowe ➤ Ograniczona ilość mieszkań socjalnych ➤ Zbyt mała ilość organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ➤ Brak mieszkań chronionych
<i>Kadra specjalistów:</i> ➤ Brak środków finansowych na wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze) ➤ Brak odpowiednich środków finansowych dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i członków grup roboczych ➤ Brak systematycznego udziału członków ZI w posiedzeniach oraz niesystematyczny udział w posiedzeniach członków grup roboczych
<i>Oferowane wsparcie, dostępność pomocy:</i> ➤ Zbyt długi tryb postępowania prokuratorskiego i sądowego w związku z występowaniem przemocy w rodzinie ➤ Brak ciągłej, jedynie cykliczna realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego ➤ W związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 część instytucji oferowała wsparcie wyłącznie w formie zdalnej.
<i>Warunki organizacyjne:</i> ➤ Znaczne obciążenie zadaniami administracyjnymi pracowników pomocy społecznej w zakresie realizacji działań ukierunkowanych na przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. związanych z realizacją procedury NK ➤ Brak środków finansowych na wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze) ➤ Brak systematycznego udziału członków ZI w posiedzeniach oraz niesystematyczny udział w posiedzeniach członków grup roboczych
<i>Inne czynniki:</i> ➤ Występujące przypadki problemów alkoholowych osób doświadczających przemocy domowej ➤ Występujące przypadki braku współpracy ze strony osób wobec, których istnieje podejrzenie, że doświadczają przemocy w rodzinie ➤ W większości przypadków występująca zdecydowana niechęć współpracy ze strony osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie ➤ Rozprzestrzenianie się koronawirusa SARS-CoV-2, w związku z czym należało wprowadzać działania organizacyjne w zakresie zachowania obostrzeń, bezpieczeństwa wszystkich osób przede wszystkim w taki sposób, aby w jak

największym stopniu zapewnić odpowiednie wsparcie osobom doznającym przemocy w rodzinie.

W roku 2020 do przewodniczącego ZI wpłynęło **66 nowych procedur** „Niebieskie Karty”. Przewodniczący Zespołu powołał **66 nowych grup roboczych**. Odbyło się **206 posiedzeń grup roboczych (w tym również w systemie zdalnym)**. Wsparciem w ramach działań podejmowanych przez grupy robocze objęto 112 kobiet i 90 mężczyzn oraz 51 dzieci.

Łącznie w roku 2020 wsparciem objęto 87 rodzin.

Do zadań grup roboczych należało w szczególności:

1. Opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie,
2. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
3. Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Po podjętych działaniach zakończono prowadzoną procedurę w **33 przypadkach** w tym 24 na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy i 9 na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania dalszych działań.

W pozostałych przypadkach nadal prowadzona jest praca i podejmowane są dodatkowe działania.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku.

W roku 2020 Zespół Interdyscyplinarny kontynuował realizację działań w 4 obszarach:

Obszar 1.

PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA.

Obszar 2.

OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE.

Obszar 3.

ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE.

Obszar 4.

PODNOŚCENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

II. EFEKTY PRACY ZESPOŁU W POWYŻSZYCH OBSZARACH W ROKU 2020

Obszar 1.

PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA

1) Ogólnopolska akcja organizowana w dniach 21.02.2020 – 28.02.2020 pn. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem”. W dniach od 21-28 lutego 2020r., w godzinach od 10.00 do 14.00 dyżur w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku pełnili pracownicy socjalni – specjaliści pomocy społecznej i poradnictwa specjalistycznego oraz przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zasadniczym celem tej inicjatywy było zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przystępstwem. W ramach pełnionych dyżurów udzielano bezpłatnych porad i konsultacji, a także informowano o możliwościach skorzystania z dostępnych form pomocy.

2) W roku 2020 kontynuowano lokalną kampanię społeczną dotyczącą rozpowszechniania informacji Rzecznika Praw Dziecka dotyczących spraw około rozwodowych. Celem kampanii było uświadomienie rodzicom, że każde dziecko ma prawo do dobrej więzi z obojgiem rodziców.

3) Zakupiono i upowszechniano materiały (plakaty, ulotki, informatory) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwrócenia uwagi na sytuację dzieci jako „małych świadków przemocy” tego w jaki sposób przemoc w rodzinie wpływa na stan psychiczny dziecka, oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych.

4) W związku z epidemią wywołaną rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2 upowszechniano informacje dotyczącą opracowanego „osobistego planu awaryjnego dla osób doświadczających przemocy domowej w epidemii koronawirusa”.

Obszar 2.

OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIETYM PRZEMOCĄ W RODZINIE

1) Kierowano osoby do Punktu konsultacyjno-informacyjnego celem udzielenia wsparcia adekwatnego do konkretnej sytuacji

2) Upowszechniano informacje w zakresie możliwości uzyskania m.in. pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

3) Organizowano dla osób doświadczających przemocy w rodzinie poradnictwo medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

4) Kierowano osoby do otrzymania pomocy terapeutycznej i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

5) Prowadzono pracę w ramach procedury „Niebieska Karta z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie”.

6) Współpracowano z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej oraz Okręgowym Ośrodkiem dla Osób Pokrzywdzonych Przystępstwem w zakresie wsparcia osób doznających przemocy w rodzinie.

Obszar 3.

ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE.

1) Kierowano osoby do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

- 2) Prowadzono pracę w ramach procedury „Niebieska Karta z osobami, co do których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie”.
- 3) Kierowano osoby do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego celem udzielenia wsparcia adekwatnego do konkretnej sytuacji.
- 4) Kierowano osoby do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Burmistrzu Miasta Kłodzka.
- 5) Kierowano zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Kłodzku.

Obszar 4.

PODNOSENIE KOMPETENCJI SŁUŻB I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

- 1) Członkowie ZI oraz grup roboczych podnosili swoją wiedzę i kwalifikację w zakresie realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w czasie epidemii w oparciu o wydawane rekomendacje, wytyczne oraz podnosili swoją wiedzę poprzez wykorzystywanie innych publikacji zamieszczanych odpowiednio na specjalistycznych stronach internetowych.

III. POTRZEBY I WNIOSKI NA ROK 2021:

- 1) Kontynuacja prowadzenia Punktu Konsultacyjnego dla ofiar przemocy i osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Systematyczne prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy;
- 3) Kontynuacja akcji informacyjnej na terenie miasta Kłodzka nt. istniejących ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy, a także przybliżająca mieszkańcom miasta Kłodzka temat przemocy i konieczności współpracy społeczności lokalnej w celu przeciwdziałania temu zjawisku;
- 4) Konieczność prowadzenia szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, a także grup roboczych;
- 5) Zapewnienie środków finansowych na obsługę organizacyjną Zespołu.
- 6) Stworzenie katalogu oferty dla sprawców przemocy (m.in. programy korekcyjno-edukacyjne)
- 7) Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz dla osób stosujących przemoc;
- 8) Systematyczna realizacja zadań zawartych w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miejskiej Kłodzko (w chwili obecnej trwają prace nad wprowadzeniem nowego Programu na lata 2021-2023).
- 9) Stały i systematyczny udział członków Zespołu w posiedzeniach i pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 10) Zatrudnienie psychologa w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku.
- 11) Potrzeba wynagrodzenia dla specjalistów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zespół interdyscyplinarny, grupy robocze).

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

- 12) Wygospodarowanie z zasobów Gminy lokalu mieszkalnego i utworzenie mieszkania interwencyjnego zapewniającego całodobowe tymczasowe schronienie osobie/rodzinie doznającej przemocy.
- 13) Wygospodarowanie środków finansowych na realizację działań profilaktycznych w postaci kampanii społecznych zwiększających świadomość społeczności lokalnej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 14) Prowadzenie szkolnych zajęć wychowawczych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 15) Wygospodarowanie środków finansowych na realizację zajęć z zakresu superwizji i szkoleń dla osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 16) Utworzenie mieszkania interwencyjnego.
- 17) W związku z nowelizacją przepisów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, należy rozważyć wygospodarowanie miejsca odosobnienia utworzonego przez Gminę dla sprawcy przemocy, który zostanie w trybie natychmiastowym odizolowany od ofiary.

VI. Dodatkowa działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku w roku 2020.

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku wydawał skierowania do otrzymania żywności w ramach Programu FEAD Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (korzysta około 1000 osób). Żywność wydawana była przez organizacje pozarządowe tj. Koło Kłodzkie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta oraz PCK Oddział Kłodzko.
2. W ramach współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Kłodzku, Ośrodek Pomocy Społecznej kierował osoby uprawnione do udziału w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kłodzku.
3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku w 2020r. nadal prowadził działania mające na celu realizację zadań Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny na terenie miasta Kłodzka. **Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek dla rodzin wielodzietnych.** Przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.
Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. **Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni.** Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.
4. Prowadzono akcję informacyjną o możliwościach otrzymania schronienia, zapewnienia gorącego posiłku oraz odzieży dla osób wymagających wsparcia w tym zakresie z podaniem adresów i telefonów odpowiednich instytucji udzielającym pomocy osobom wymagającym wsparcia na terenie Gminy.
5. Wydawano zaświadczenia dla osób ubiegających się o dofinansowanie w ramach Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz z Wojewódzkiego

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu „Czyste Powietrze”.

Dodatkowa działalność Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku w roku 2020 w zakresie wsparcia osób i rodzin w sytuacji kryzysowej wywołanej rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2.

W okresie epidemii praca tut. Ośrodka prowadzona była w oparciu o rekomendacje, procedury oraz wytyczne Ministra Zdrowia oraz Ministra Rodziny i Polityki Społecznej wydawane w związku z wprowadzaniem obostrzeń na terenie kraju oraz na podstawie wydawanych ustaw związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.

I. W ZAKRESIE PRYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ

1. W przypadku uzyskania informacji (zgłoszonej w jakiejkolwiek formie) dotyczącej osoby samotnej, starszej, niepełnosprawnej, chorej - w szczególności poddanej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych - ośrodek pomocy społecznej rozeznawał sytuację tych osób w celu sprawdzenia możliwości i konieczności objęcia ich wsparciem.

2. Pierwszy kontakt pracownika socjalnego z osobą, o której mowa w pkt 1, następował za pomocą rozmowy telefonicznej, z której sporządzana była notatka. Podczas rozmowy pracownik ustalał w pierwszej kolejności, czy osoba lub rodzina są objęte kwarantanną lub izolacją w warunkach domowych, jak długo ona trwa i jakie są ich potrzeby.

3. W przypadku osób powyżej 70 roku życia, w szczególności samotnych, które w celu minimalizacji ryzyka zakażenia się koronawirusem, decydowały się na pozostanie w domu, w ramach Programu „Wspieraj Seniora” wsparcie ośrodka pomocy społecznej realizowane było poprzez usługę w formie dostarczenia zakupów spożywczych i środków higieny osobistej.

Informacja o Seniorach chcących skorzystać ze wsparcia w ramach Programu gmina uzyskiwała:

a) przez Centralną Aplikację Statystyczną,

b) na skutek wniosku lub informacji pochodzącej od samego Seniora lub innej osoby zwracającej się do ośrodka pomocy społecznej w jego sprawie,

c) z własnego rozpoznania pracowników socjalnych pracujących na danym terenie.

Niezależnie od źródła pozyskania danych – wsparcie osób, o których mowa powyżej – mogło nastąpić w ramach realizacji Programu „Wspieraj Seniora”.

4. Zgodnie z aktualnie obowiązującym stanem prawnym z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, ilekroć zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2020 r. poz. 1876) jest mowa o przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji, w szczególności z osobą lub rodziną, które zostały poddane kwarantannie w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej (art. 15o), ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej zamiast przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego lub jego aktualizacji mogło nastąpić na podstawie:

a) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, a w przypadku osób niepełnosprawnych z powodu dysfunkcji narządu słuchu przy wykorzystaniu środków wspierających komunikowanie się, o których mowa w [art. 3 pkt 5](#) ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz.U. z 2017 r. [poz. 1824](#)) oraz

b) dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w [art. 107 ust. 5b](#) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc lub

c) informacji udostępnionych przez podmioty, o których mowa w art. 105 tej ustawy.

5. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy, u których nie nastąpiła zmiana danych, aktualizacji rodzinnego wywiadu środowiskowego nie sporządza się, pomimo upływu ustawowego terminu. W takim przypadku aktualizacja rodzinnego wywiadu środowiskowego będzie sporządzana niezwłocznie po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

W przypadku przyznawania lub aktualizacji prawa do świadczeń opiekuńczych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, oraz zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 przyznawanie lub aktualizacja prawa do tych świadczeń w szczególności osobie, która została poddana kwarantannie w związku z podejrzeniem o zakażenie lub o chorobę zakaźną, nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, a ustalenie sprawowania opieki może nastąpić w szczególności na podstawie:

a) rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym oraz

b) dokumentów lub oświadczeń, a także ich kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby ubiegającej się o świadczenie lub je otrzymującej lub od członków jej rodziny.

6. Pomoc w formie niezbędnego ubrania, posiłku oraz pomoc rzeczowa przyznawana w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową – nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej. Dostarczenie posiłku, niezbędnego ubrania lub produktów żywnościowych nie wymaga bezpośredniego kontaktu.

7. W ramach Programu „Wspieraj Seniora” pomoc w formie zakupów czy środków higienicznych oraz leków realizowano przez ośrodek pomocy społecznej. Koszt realizacji zakupów pokrywany był ze środków Świadczeniobiorcy.

8. W sytuacji, w której dziecko nie uczęszcza do szkoły z powodu jej zamknięcia w związku z sytuacją epidemiczną COVID-19, w konsekwencji czego nie spożywa posiłków w stołówce szkolnej, ośrodek pomocy społecznej przyznawał na ten okres pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

II. USŁUGI OPIEKUŃCZE WYKONYWANE ZGODNIE Z WYTYCZNYMI, REKOMENDACJAMI WYDAWANYMI PRZEZ MINISTERSTWO ZDROWIA I GIS

1. Usługi opiekuńcze, gdy było to możliwe (uwzględniając indywidualną sytuację osoby, której dotyczy), świadczone było z ograniczeniem bezpośredniego kontaktu, np. poprzez wykonywanie podstawowych, niezbędnych czynności, np. zaopatrywanie osób w podstawowe produkty żywnościowe i higieniczne, wykupowanie niezbędnych leków, środków opatrunkowych oraz dostarczanie ciepłego posiłku.

2. Osobom przebywającym w izolacji domowej lub kwarantannie możliwe było świadczenie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w formie nie wymagającej bezpośredniego kontaktu, a w przypadku konieczności bezpośredniego kontaktu zapewniano osobom świadczącym usługi w środki ochrony osobistej (maseczki, kombinezony, środki dezynfekcji)

3. Monitorowano stan zdrowia osób świadczących usługi oraz bezwzględnie nie dopuszczano do świadczenia usług w formie wymagającej bezpośredniego kontaktu osób wykazujących objawy przeziębienia lub grypy – realizacja przez Wykonawcę usług opiekuńczych tj. Stowarzyszenie „Promyk” Kłodzka Pomoc Społeczna w Kłodzku.

4. Monitorowano bieżącą sytuację zdrowotną i bytową podopiecznych objętych usługami, np. poprzez kontakt telefoniczny.

5. Przestrzegano zasad higieny osobistej przez osoby świadczące usługi opiekuńcze, z wykorzystaniem środków dezynfekujących i środków ochrony osobistej, które przekazywane były przez Gminę Miejską Kłodzko oraz w ramach pozyskanych przez tut. Ośrodek od Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu środków dezynfekujących i środków ochrony osobistej

6. Usługi opiekuńcze świadczone były z uwzględnieniem zaleceń oraz bezwzględnie przestrzegając procedur Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

III. DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH W OKRESIE EPIDEMII

W kontekście działań pracowników socjalnych szczególnie należało monitorować środowiska osób starszych, a także rodziny przejawiające problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz zmagające się z problemem przemocy, bezdomności, niepełnosprawności.

Podjmowano działania w oparciu o zalecenia:

- rozeznanie bieżącej sytuacji rodzin, które zostały objęte szczególną pracą socjalną np. za pomocą kontaktu telefonicznego, biorąc pod uwagę konieczność zachowania bezpieczeństwa pracownika socjalnego, a także bezpieczeństwa osób trzecich, z którymi może mieć on styczność w środowisku jak i w drodze do niego,
- utrzymywanie z podopiecznymi stałego kontaktu,
- bieżące analizowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- bieżące monitorowanie środowisk, w których procedura „Niebieskie Karty” została wszczęta w odniesieniu do dzieci dotkniętych przemocą,
- interdyscyplinarną współpracę z przedstawicielami służb odpowiedzialnych za realizację zadań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności z pracownikami placówek oświatowych, gdy istnieje podejrzenie, że dziecko może doznawać przemocy (min. systematycznie monitorować stan bezpieczeństwa dzieci, systematycznie motywować osoby podejrzane o stosowanie przemocy do powstrzymywania się od zachowań przemocowych oraz informować o konsekwencjach czynów przemocowych, o ile to możliwe utrzymywać systematyczne kontakty z osobami ze środowiska dziecka, które mogą mieć wiedzę na temat stanu bezpieczeństwa dziecka np. babcia, ciocia, sąsiadka),
- monitorowanie sytuacji w rodzinach w szczególności w zakresie:
 - zapewnienia przez rodzinę produktów żywnościowych i ciepłego posiłku
 - stanu zdrowia członków rodziny i zapewnienia dzieciom, osobom starszym opieki medycznej w sytuacji, gdy zachodzi taka potrzeba
 - zapewniania dzieciom i osobom starszym środków higienicznych do codziennego użytku.

W rodzinach, w których istnieje uzasadnione podejrzenie wystąpienia zagrożenia dobra, życia lub zdrowia dzieci, rekomendowane było zwrócenie się o pomoc np. funkcjonariuszy Policji, którzy zweryfikują sytuację tych rodzin.

W celu minimalizacji możliwości wystąpienia bądź rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 konieczne było zachowanie zasad bezpieczeństwa, szczególnie podczas wizyt w środowisku pracowników socjalnych, do momentu odwołania wprowadzonych obostrzeń i zaleceń.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej wspierali osoby będące na kwarantannie domowej lub izolacji domowej w związku z podejrzeniem zarażenia bądź zarażeniem się koronawirusem SARS-CoV-2 w formie zorganizowania i dostarczenia gorącego posiłku, produktów żywnościowych oraz zorganizowania wsparcia psychologicznego. Gorący posiłek przygotowywany i dostarczany był przez podmiot prywatny, z którym podpisano stosowną umowę. Produkty żywnościowe przygotowywane były przez Koło Kłodzkie Towarzystwa

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Pomocy im. Św. Brata Alberta po uprzednim rozeznaniu sytuacji i wydaniu odpowiedniego skierowania przez pracowników tut. Ośrodka. Następnie produkty żywnościowe dostarczane były do osób i rodzin przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Kłodzku. Pomoc psychologiczna organizowana była we współpracy z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Kłodzku. Ścisłe współpracowano, także z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej policji w Kłodzku, 16 Dolnośląską Brygadą Wojsk Obrony Terytorialnej oraz Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiczną w Kłodzku.

W szczególnych sytuacjach pracownicy socjalni dokonywali również zakupów podstawowych artykułów żywnościowych oraz leków osobom i rodzinom, które nie posiadały bliższej rodziny lub innych osób, które mogły ich wesprzeć.

Ponadto pracownicy socjalni oraz asystenci rodzin zachowując reżim sanitarny w wielu przypadkach podejmowali działania bezpośrednie z osobami i rodzinami w miejscu ich zamieszkania.

Aktywizacja zawodowa.

Mimo stanu epidemii w roku 2020 na terenie miasta Kłodzka zorganizowano prace społecznie użyteczne, w których udział wzięło 15 osób bezrobotnych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodzku

Za 40 godzin pracy w miesiącu osoby uczestniczące w pracach społecznie użytecznych otrzymywali świadczenie pieniężne w wysokości 348 zł (8,70 zł za godzinę).

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu, natomiast pozostałe 40% stanowi udział gminy.

Ponadto w celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku kontynuował współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Krosnowicach, do którego kierowano osoby w celu zawarcia Indywidualnego Programu Zatrudnienia Socjalnego.

Programy i projekty socjalne.

1. Projektem rozpoczętym w roku 2019 i kontynuowanym w roku 2020 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku był projekt „Inwestując w siebie mam szansę na lepsze jutro” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – konkursy horyzontalne.

Liderem Projektu/Partnerem Wiodącym była Gmina Miejska Kłodzko pl. Bolesława Chrobrego 1, 57-300 Kłodzko, Partnerem Projektu jest Fundacja „Razem”, ul. Beethovena 1-2, 58-300 Wałbrzych, Realizatorem Projektu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku ul. Wyspiańskiego 2d, 57-300 Kłodzko.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

Wartość Projektu: 415 696,77 zł

Dofinansowanie: 352 336,77 zł

Zasięg terytorialny: miasto Kłodzko (Gmina Miejska Kłodzko)

Okres realizacji: 01.05.2019r. – 30.05.2020r.

Celem głównym realizacji Projektu przez w/w podmioty w okresie od 01.05.2019r. – 30.05.2020r. jest kształtowanie umiejętności społeczno-zawodowych 24 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym 20 osób bezrobotnych, które również korzystają z pomocy społecznej w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, i którym do aktywizacji zawodowej niezbędne jest w pierwszej kolejności udzielania wsparcia w zakresie integracji społecznej, zamieszkujące Gminę Miejską Kłodzko w okresie od 01.05.2019r. – 30.05.2020r.

2. Od dnia 01.09.2020 r. rozpoczęła się realizacja projektu „Inwestując w siebie mam szansę na lepsze jutro II” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 w ramach Działania 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1 Aktywna integracja – konkursy horyzontalne.

Liderem Projektu/Partnerem Wiodącym jest Gmina Miejska Kłodzko pl. Bolesława Chrobrego 1, 57-300 Kłodzko, Partnerem Projektu jest Fundacja „Razem”, ul. Beethovena 1-2, 58-300 Wałbrzych, Realizatorem Projektu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku ul. Wyspiańskiego 2d, 57-300 Kłodzko.

Wartość Projektu: 426 056,00 zł

Dofinansowanie: 355 656,00 zł

Zasięg terytorialny: miasto Kłodzko (Gmina Miejska Kłodzko)

Okres realizacji: 01.09.2020r. – 31.12.2021r.

Celem głównym realizacji Projektu przez w/w podmioty w okresie od 01.09.2020r. – 31.12.2021r. jest poprawa sytuacji społeczno - zawodowej 16 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób pozostające bez zatrudnienia wymagających w pierwszej kolejności aktywizacji społecznej, które również korzystają z pomocy społecznej w myśl ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, zamieszkujące Gminę Miejską Kłodzko w okresie od 01.09.2020r. – 31.12.2021r.

Uczestnicy Projektu po zakończonych kursach i szkoleniach odbywali będą 4 miesięczne staże zawodowe.

3. Od czerwca 2020r., Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku realizował Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 zapewnia osobom niepełnosprawnym w stopniu znacznym lub umiarkowanym usługę asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Wsparciem asystentów objętych jest 10 osób niepełnosprawnych z terenu miasta Kłodzka. Program oferuje wsparcie osób niepełnosprawnych m.in. w zakresie:

a) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie, urzędy, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne/rozrywkowe/społeczne/sportowe itp.);

- b) wyjściu, powrocie oraz/lub dojazdach na rehabilitację i zajęcia terapeutyczne;
- c) zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji;
- d) załatwieniu spraw urzędowych;
- e) nawiązaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami;
- f) korzystaniu z dóbr kultury (tj. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy itp.).

WNIOSKI I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ:

Analiza realizowanych zadań przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kłodzku przedstawionych w sprawozdaniu pozwala określić najważniejsze wnioski i potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

1. Sfinalizowanie działań w obszarze przeciwdziałania bezdomności. Działania w tym zakresie są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym – zapewnienie schronienia zgodnie z obowiązującą standaryzacją placówek (noclegowni, schroniska, ogrzewalni) zgodnie z przepisami prawa określonymi w Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni. Zasadne jest wytypowanie budynku z przeznaczeniem na schronisko i przygotowanie odpowiedniej dokumentacji celem jego adaptacji. Nowelizacja przepisów przewidywać będzie dodatkowy typ placówki tj. schronisko dla osób bezdomnych ze wsparciem w postaci usług opiekuńczych.

Na realizację powyższych założeń należy zapewnić środki finansowe zarówno na dostosowanie standardu obiektu, jaki i zatrudnienia kadry zgodnie z wymogami prawnymi.

- 2. Utworzenie mieszkania chronionego.
- 3. Realizacja wniosków i potrzeb w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opisanych w dziale IV niniejszego sprawozdania.
- 4. Realizacja wniosków i potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie opisanych w dziale V niniejszego sprawozdania
- 5. Zagospodarowanie środków finansowych na superwizję dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku z uwagi na zwiększające się problemy związane z wykonywaniem obowiązków służbowych.
- 6. Tworzenie programów integracji społecznej środowiska seniorów.
- 7. Wygospodarowanie z zasobów Gminy lokalu mieszkalnego i utworzenie mieszkania interwencyjnego zapewniającego całodobowe tymczasowe schronienie osobie/rodzinie doświadczającej przemocy.
- 8. W związku ze starzeniem się społeczności systematycznie wzrasta ilość osób, które w wyniku przeprowadzanych przez pracowników socjalnych diagnoz społecznych wymagają zapewnienia odpowiedniej liczby godzin usług opiekuńczych.
- 9. Konieczność zabezpieczenia odpowiednich środków na pomoc instytucjonalną w postaci pobytu w Domach Pomocy Społecznej. Każdego roku rośnie koszt utrzymania mieszkańca w DPS.
- 10. Zapewnienie środków finansowych na organizację schronienia dla bezdomnych kobiet w schroniskach poza terenem miasta Kłodzka.

Wprowadzony na terenie RP stan epidemii związany z rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 spowodował duże zmiany w funkcjonowaniu naszej jednostki, ale także miał wpływ na funkcjonowaniu systemu pomocy społecznej. Dotychczasowe zasady udzielania

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodzku za 2020 rok

pomocy musiały zostać przekwalifikowane, aby w nowych epidemicznych okolicznościach mogła funkcjonować nasza jednostka.

Priorytetem było i nadal jest powstrzymanie rozprzestrzeniania się koronawirusa z jednoczesnym zachowaniem ciągłości realizacji dotychczasowych zadań, ale także przyjęcie na siebie nowych zadań głównie związanych z zapewnieniem pomocy osobom izolowanym pozostającym w kwarantannie lub opuszczających szpitale, ale także zabezpieczenie samych pracowników wykonujących zadania w Ośrodku Pomocy Społecznej. Był to i jest okres bardzo trudny dla nas wszystkich, aby realizować tak szerokie spektrum działań w naszej jednostce mierząc się ze skutkami epidemii wywołanej rozprzestrzenianiem się wirusa COVID-19 z jednoczesnym podejmowaniem przez tut. Ośrodek szeregiem nowych wyzwań, które wymusiła na nas obecna niespotykana do tej pory sytuacja kryzysowa.

Nasze działania miały na celu zabezpieczenie ciągłości udzielanej pomocy oraz zabezpieczenia pracowników i mieszkańców przed rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 poprzez monitorowanie sytuacji epidemicznej w celu zachowania płynności w realizacji zadań jednostki.

2 paragrafów

DYREKTOR
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kłodzku
mgr Jolanta Leszko